BizdenHaberler

ARALIK 2019
SAYI 478

Koç

EKONOMİSTLER YORUMLADI:

2020'DE BİZİ NELER BEKLİYOR?

1969-2019
VEHBİ KOÇ VAKFI'NIN ELLİNCİ YILI

SEN DE BİRİNİN HAYATINI DEĞİŞTİREBİLİRSİN!

USTUMUZEVAZIFE.VKV.ORG.TR

Bir yerden başlamak #ÜstümüzeVazife

Biliyoruz ki değişim ancak "Yapan birileri bulunur elbet" demeden; vaktimizi, emeğimizi, uzmanlığımızı ya da maddi kaynaklarımızı kullanıp, harekete geçersek gerçekleşir.

Bunun için, hepinizi yeni platformumuz UstumuzeVazife.vkv.org.tr adresine birbirimizden ilham almaya ve iyilik için harekete geçmeye davet ediyoruz.

Eğitim. Kültür. Sağlık.
Tam 50 yıldır #ÜstümüzeVazife

Vehbi Koç Vakfı

‘Bizden Haberler’in değerli okurları;

2019, tüm dünyada zorlu ekonomik koşulların hüküm sürdüğü bir yıl olarak tarihte yerini aldı. Ticaret savaşları, Brexit belirsizliği ve artan jeopolitik riskler küresel ekonomiye damgasını vurdu. Rekabetin her geçen gün daha da çetin bir hal aldığı 2019 yılında, Topluluk olarak, uzun vadeli ve sürdürülebilir değer yaratmaya odaklandık. Çeşitlendirilmiş ve dengeli iş portföyümüz, güçlü bilançomuz ve risk yönetim prensiplerimiz, dijital dönüşümün odağına koyduğumuz veriye dayalı karar verme disiplinimiz, akıllı fabrikalarımız, fark yaratan ürünlerimiz ve benzersiz insan kaynağımızla bu süreçten güçlenerek çıkmayı bir kez daha başardık. Ülkemizin ekonomik ve toplumsal değerlerine katkı sağlama prensibimiz ve küresel büyüme vizyonumuz doğrultusunda, hedeflerimize ulaşmak için her zaman olduğu gibi büyük bir özveriyle çalıştık.

Yılın ilk 9 ayında sergilediğimiz performansa bağlı olarak ortaya çıkan finansal tablo da emeklerimizin karşılığını aldığımızı bir kez daha kanıtlıyor. Bu kapsamda Koç Holding, 2019 yılının ilk 9 ayında konsolide bazda toplam 114 milyar TL gelir elde ederken, 3,3 milyar TL konsolide ana ortaklık payı net dönem kârı gerçekleştirdi. Koç Topluluğu olarak yılın 9 ayında gerçekleştirdiğimiz 5,8 milyar TL’lik kombine yatırım ile birlikte son 5 yıldaki kombine yatırımlarımız ise 38 milyar TL’ye yükseldi. Bunun yanında Topluluk şirketlerimiz, Türkiye’nin toplam ihracatının yaklaşık yüzde 10’unu gerçekleştirerek dış ticaret açığındaki iyileşmede önemli rol oynadılar. Ülkemize duyduğumuz güvenin somut bir göstergesi olan bu rakamlar, ekonomimizin itici gücü olmaya devam edeceğimizin de bir kanıtıdır.

Türkiye'nin en büyük üçüncü özel bankası olarak sağladığı finansman kaynağı ile Türk bankacılık sektörünün önemli oyuncularından Yapı Kredi’de yepyeni bir dönemi başlatmanın heyecanı içindeyiz. UniCredit ile 2002’de KoçBank ile başlayan, 2005’ten bu yana ise Yapı Kredi ile devam eden başarılı ortaklığımızı her iki tarafın kendi stratejik iş hedefleri ve amaçları doğrultusunda yeniden yapılandırma kararı aldık. Düzenleyici otoritelerden gerekli onayların alınmasını takiben 2020’nin ilk yarısında işlemlerin tamamlanmasıyla birlikte Yapı Kredi’de en büyük pay sahibi Koç Topluluğu olacak. Bu yeni dönemin başta bankacılık sektörü olmak üzere Ülke ekonomimize önemli faydalar sağlayacağı inancındayım.

Değişim ve belirsizlik, günümüz dünyasını şekillendiren kavramların başında geliyor. Topluluk olarak belirsizlikle başa çıkmanın yolunun ise değişimi yönetmek ve değişime öncülük etmekten geçtiğini biliyoruz. Topluluğumuzu geleceğe hazırlama sorumluluğumuzla kültürel dönüşüm programı başlattık. Rekabetçi gücümüzü daha da yukarı taşımak için bu dönüşüm sürecini Koç Topluluğu genelinde uyguluyoruz. 'Dönüşüm' temasıyla toplanan Türkiye Sermaye Piyasaları Kongresi’nde de Koç Holding olarak bu kapsamda gerçekleştirdiğimiz çalışmaları paylaştık.

Dönüşüm, “Çözüm Özünde” temasıyla gerçekleştirilen 28. Kalite Kongresi’ne de damgasını vuran kavram oldu. Koç Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili Ali Y. Koç'un da kongredeki konuşmasında ifade ettiği gibi, dünya çok hızlı bir dönüşüm sürecinde ve bu süreçten güçlü bir şekilde çıkan daha rekabetçi, daha istikrarlı, lider bir Türkiye için hepimizin sorumlulukları var. Koç Topluluğu olarak biz de odağımıza insanı koyarak üzerimize düşen sorumlulukları yerine getirmeye özen gösteriyoruz.

Eğitimin Türkiye’nin geleceğini şekillendiren en önemli olgulardan biri olduğuna inanıyoruz. Maddi olanakları sınırlı başarılı öğrencilere burs vererek eğitimde fırsat eşitliği sağlayan Türk Eğitim Vakfı (TEV), Türkiye'nin önde gelen sivil toplum kuruluşlarından biri olarak fark yaratan projeleriyle adından övgüyle söz ettiriyor. Biz de bu vesileyle Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç’un Mütevelli Heyeti Başkanlığı görevini yürüttüğü Türk Eğitim Vakfı’nın eğitime kazandırdığı TEV Uğuz Tarık Demirağ Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi’nin açılış törenine dergimiz sayfalarında yer verdik.

Zor bir yılı daha geride bırakıyoruz. 2020 yılının Topluluğumuza, ülkemize ve tüm dünyaya sağlık, mutluluk, barış, huzur ve istikrar getirmesini diliyorum.

Sevgi ve saygılarımla,

Levent Çakıroğlu

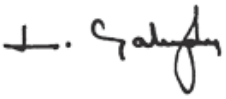

İmtiyaz Sahibi
Koç Holding A.Ş. Adına
Levent ÇAKIROĞLU
(Sahibi)

Genel Yayın Yönetmeni
Oya ÜNLÜ KIZIL
Sorumlu Yönetmen
Şeniz AKAN
Yayın Koordinatörü
Tuğçe Kutlu SERİNTÜRK
Yayın Kurulu
Mustafa Kemal ÇOLAK
M. Dumrul SABUNCUOĞLU
Nihal KÖZ

Yayınlar Direktörü
M.Dumrul SABUNCUOĞLU

Direktör
Nihal KÖZ
Berna SAN
Ayça ÖRER

Editörler
Biray Anıl BİRER
Yasemin BALABAN
Arzu ERDOĞAN
Özlem KAPAR BAYBURS
Mine AKVERDİ DENKTAŞ

Tasarım
Lom Creative
lom.com.tr

Uygulama
Overteam
Engin KURU

Fotoğraf Editörü
Hüseyin Serdar ÖNGEN

Overteam Bilgi Teknolojileri
İletişim ve Reklamcılık Ltd. Şti.
19 Mayıs Mahallesi
Veteriner Hilmi Sokak
Hilmi Palas Apt. No:4 K:1 D:4
34363 Şişli, İstanbul
Tel:0212 252 74 25
overteam.com

Baskı ve Cilt (Matbaa)
İRM Dijital Matbaa A.Ş.
Şerifali Mahallesi
Şehit Sokak No:49
Ümraniye / İSTANBUL
0216 4667498

Yayın Türü
Yaygın Yerel Süreli

Yayın Süresi / Dili
Aylık / Türkçe

Bu dergideki yazı
ve görseller kaynak
belirtilerek kullanılabilir.

BU SAYIDA

→ **4**
NELER OLDU?

→ Bir hayalin peşinden Türkiye'den dünyaya açılan bir holding
→ Levent Çakıroğlu: Kombine bazda yatırım miktarı 38 milyar TL'ye ulaştı.
→ Yapı Kredi'deki Koç Topluluğu ve UniCredit ortaklıkları yeniden yapılandırıldı
→ Ömer M. Koç: "Hayırseverlerin idealleri Türk Eğitim Vakfı'na emanet"
→ Zer Çözüm Otakları Zirvesi "Hayalimiz Ortak" temasıyla gerçekleştirildi
→ Otomatik dümenleme sistemine sahip ilk yerli traktörlerle tanışın!

→ **12**
VİZYON

→ Değişimi yönetmek yetmez, değişime liderlik etmeliyiz
→ "Lider ve rekabetçi bir ülke için üreten olmamız lazım"

18
YAKIN PLAN

→ Ekonomide zorlu bir yılı geride bırakırken umutlar gelecek yıla

22
KOLEKTİF

→ Plastik meselesinin çözümüne yönelik iş dünyasından kararlı adımlar

26
YENİ DÜNYA

→ "Yapay zekâ çalışırken biz daha çok iş yapacağız"

32
PROFİL

→ "Özgürlüğün ipuçlarını mitlerde bulmak mümkün"
→ Tiyatro dünyası duayenini kaybetti

40
YAŞAM

→ Pera: Bir müzenin ötesi...

48
NELER OLACAK?

→ "Bir Yol Öyküsü: Fotoğrafın Ardında 180 Yıl" sergisi
→ "Bir Şehir Kurmak: Ankara 1923-1933" sergisi
→ "Bir Zamanlar Toroslar'da: Sagalassos" sergisi
→ Kitap: "Şeylerin Masumiyeti"
→ Zaman Yolcusu Vapurlar" sergisi

BİZDEN HABERLER'E
ULAŞMAK ŞİMDİ ÇOK DAHA KOLAY.
iPAD UYGULAMAMIZ İLE DERGİMİZ
DİLEDİĞİNİZ ANDA, DİLEDİĞİNİZ YERDE

Bir hayalin peşinden Türkiye'den dünyaya açılan bir holding

Ekonomik kalkınma hamlelerinin peş peşe geldiği, Anadolu'nun ücra köşelerine refahın yayılmaya başladığı günler... Genç Cumhuriyet'i kalkındıran nesilden olan ve kendi de Cumhuriyet'le beraber büyüyen Vehbi Koç'un heyecanı çoktan sınırları aşmış, kalıpları kırmış, kimsenin aklına gelmeyen hayallere ulaşmıştı. Yolculuğuna 1916'da Ankara'da başlayan Vehbi Koç, takvimler 20 Kasım 1963'ü gösterdiğinde yepyeni durağa ulaşacak, Koç Topluluğu'nu holding olarak kurumsallaştırarak Topluluğu gelecek kuşaklara aktarma emelini gerçekleştirecekti. Bu hayal, bugün 5 kıtada 45 ülkede 92 binden fazla çalışanıyla ünü dünyaya yayılmış bir holdingin temelini oluşturuyor.

Ankara'da 1917 sonbaharında Karaoğlan Caddesi'nde kurulan dört katlı dükkânın dünyanın dört bir yanında bayrağı dalgalanan bir kuruma dönüşeceği kolay kolay kimsenin aklına gelmezdi. 16 yaşında ticarete atılan Vehbi Koç, 120 lira sermayeyle kurduğu bakkaliye dükkânını uluslararası şirketlerle aynı kulvarda kıyasıya rekabet eden bir gruba dönüştürmekle kalmadı, Koç Topluluğu'nu sağlam temellere oturtarak kendisinden sonra da devam etmesini sağlayacak adımları atma hayali de kurdu.

1917'den 1963 yılına kadar geçen 46 yıl süre zarfında Türkiye'de pek çok yeniliğe imza atmasına rağmen, "Holding'in İlk Toplantısı" başlığıyla kaydedilen toplantıda konuşmasına şu sözlerle başlayacaktı:

"Ticarî hayatımın en mühim saatlerini yaşıyorum."

İşinde bu denli başarılı, hedefleri doğrultusunda ve ilerleme konusunda bu kadar kararlı bir insan olan Vehbi Koç'u bile bu kadar heyecanlandıran ise Koç Topluluğu'nun Koç Holding olarak yola devam etmesiydi.

Koç Topluluğu'nun hikâyesi 93 yıl önce başlıyor. Topluluğu bugünkü sağlam temellerine oturtansa Vehbi Koç'un özveri ve titizlikle inşa ettiği holdinge dönüşme süreci... 20 Kasım 1963 bu yüzden Koç Topluluğu'nun milatlarından biri... Vehbi Koç o günleri, "Hayat Hikâyem" isimli kitabında şöyle anlatıyor:

"Avrupa'nın büyük firmalarının uzun seneler nasıl ayakta durduklarını tetkik ettim. Müesseseyi şahsımla kaim olmaktan çıkarmanın en doğru yol olacağı kanaatine vardım. 1948'den itibaren mali ve hukuki kanunlarımızı tetkik ettirdim. Çift kurumlar vergisi bir holding kurulmasına, holdingi içerisine alan bir vakıf ise Medeni Kanunu'muza uymadığı için yıllarca hususi bir kanun çıkarılması için uğraştık. Muvaffak olamadık. En nihayet 1961 senesinde bu durumun düzeltilmesi ile holdingi kurmak teşebbüsünü hızlandırdık ve kurduk."

Koç Holding, kurumsallaşmasıyla Türkiye'de pek çok firmaya da rehberlik etti. Vehbi Koç'un aşağıda sıraladığı nedenlerle başlattığı süreç, Türkiye'nin iktisat tarihine de ivme kazandırdı:

"Holdingi kurmaktaki maksatlarımızdan en mühimleri:
– Ölümümden sonra, bu kadar emekle meydana gelen bir teşkilâtı yaşatmak,
– Bugün çalışanlara, yarın çalışacaklara hisse senetleri satmak suretiyle onları müesseseye bağlamak,
– Holding içinde sosyal hususlara ehemmiyet vererek işten ayrılanların istikballerini temin etmektir."

O gün, bu temeller üzerine kurulan holding, kültür, eğitim, sağlığın kalkınmanın bir parçası olduğu idrakiyle büyük bir aileye dönüştü. Zamanın ruhunu yakaladı, insanımızı modern zamanın yenilikleriyle buluşturma hedefini aralıksız devam ettirdi.

Bütün bu hedeflerine ulaşan Vehbi Koç, 17 yaşından itibaren 46 yıl gece gündüz çalıştıktan sonra koca bir holding hâline getirdiği emanetini sonraki nesillere aktarırken de bir insanın hayalinin ne kadar çok insana dokunabileceğinin ispatı şu sözlerle iş hayatına veda etti:

"Eğer bizlerin, benim ilelebet huzur içinde kalmamı istiyorsanız bu müesseseyi devam ettirirsiniz. Ufak tefek kaprisler uğruna müessese yıkılmasın..."

"Ülkem varsa ben de varım" sözünü mottosu hâline getiren Koç Holding, bu sözlerin ışığında ilerlemeye ve ideallerini toplumla paylaşmaya devam ediyor.

Levent Çakıroğlu: "Kombine bazda yatırım miktarı 38 milyar TL'ye ulaştı"

Koç Holding, 2019 yılının 9 ayında konsolide bazda toplam 114 milyar TL gelir elde ederken 3,3 milyar TL konsolide ana ortaklık payı net dönem kârı gerçekleştirdi. Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu "Topluluk şirketlerimiz, Türkiye'nin toplam ihracatının yaklaşık yüzde 10'unu gerçekleştirerek dış ticaret açığının iyileştirilmesinde önemli rol oynuyor" dedi.

Çakıroğlu: "Koç Holding 2109 yılı konsololide bazda 3.3 milyar TL net dönem kârı elde etti."

Koç Holding, 2019 yılının 9 ayında konsolide bazda toplam 114 milyar TL gelir elde ederken 3,3 milyar TL konsolide ana ortaklık payı net dönem karı gerçekleştirdi.

Çakıroğlu, "Koç Topluluğu olarak yılın 9 ayında gerçekleştirdiğimiz 5,8 milyar TL'lik kombine yatırım ile birlikte son 5 yılda gerçekleştirdiğimiz kombine bazda yatırım miktarı 38 milyar TL'ye ulaştı. Topluluk şirketlerimiz, Türkiye'nin toplam ihracatının yaklaşık yüzde 10'unu gerçekleştirerek dış ticaret açığının iyileştirilmesinde önemli rol oynuyor" dedi.

Tüpraş'ın, özelleştirme sonrasındaki 13 yılda yaklaşık 6,5 milyar dolar yatırım yaptığını kaydeden Çakıroğlu, "9 aylık üretim miktarı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 11 artışla 21,2 milyon tona ulaşan Tüpraş, ülkemizin akaryakıt ihtiyacını karşılamayı sürdürdü. Uluslararası pazar fırsatlarını da yakından takip eden Tüpraş, 2019 yılında faaliyete geçen Londra Ticaret Ofisi ile ithalat ve ihracat operasyonlarını destekleyerek tedarik zinciri ve satış faaliyetlerinden ek değer yaratmayı hedefliyor" dedi.

Çakıroğlu, sözlerini şöyle sürdürdü: "Otomotiv sektörüne baktığımızda, son aylarda faizler ve enflasyondaki aşağı yönlü eğilimin iç talebi hareketlendirdiğini gördük. Tofaş'ta küresel pazarlar için geliştirilen Fiat Egea, yılın 9 ayında otomotiv pazarında en çok tercih edilen model oldu. Tofaş, Egea ailesi için 2020 sonuna kadar gerçekleştireceği 225 milyon dolarlık yenileme yatırımı kapsamında çalışmalarına devam ediyor. Ülkemizin ihracat şampiyonu Ford Otosan ise 9 ayda, 248 bin adet ihracat gerçekleştirerek tarihinin en yüksek ihracat hacmine ulaştı.

Diğer yandan Arçelik, Beko markası ile Ocak-Ağustos 2019 döneminde Doğu Avrupa pazarında 1. sırada, Batı Avrupa'da 2. sırada yer almaya devam ederken, Güney Afrika ve Romanya'daki pazar liderliğini de korudu. Türkiye'de de pazar payını artıran Arçelik'in, 9 aylık dönemdeki konsolide cirosu bir önceki yıl aynı döneme göre yüzde 21 arttı. Arçelik, finansal ve operasyonel başarılarının yanı sıra bir ilki daha gerçekleştirerek dünya çapında firmaların sürdürülebilirlik performansını değerlendiren Dow Jones Sürdürülebilirlik Endeksi'nde sektör lideri seçildi."

Yılın ikinci yarısında 21 ülkeden 39 bankanın katılımı ile 950 milyon dolar sendikasyon kredisi sağlayan Yapı Kredi'nin bu işlemle uluslararası piyasalarda Türkiye'ye ve bankalarına duyulan güveni bir kez daha teyit ettiğini belirten Çakıroğlu, "1 milyar doların üzerinde talebin geldiği işlem, yılın ikinci yarısında alınan sendikasyon kredileri arasında en yüksek katılımcıya sahip oldu. Yapı Kredi, bu sendikasyon kredisi ile daha da çeşitlendirdiği kaynaklarını, önümüzdeki dönemde özellikle dış ticaret finansmanı olarak kullanarak da ihracatı desteklemeye devam edecek" ifadelerini kullandı.

Yapı Kredi'deki Koç Topluluğu ve UniCredit ortaklıkları yeniden yapılandırıldı

Türkiye'nin en büyük 3'üncü özel bankası olan Yapı Kredi'de yeni dönem başladı. UniCredit ve Koç Topluluğu, Yapı Kredi ve Koç Finansal Hizmetler'deki payların devirleri ile aralarındaki ortaklık sözleşmesinin feshini kapsayan anlaşmaları imzaladı.

İşlemlerin tamamlanmasıyla birlikte Koç Topluluğu – UniCredit iş ortaklığı sona ererken, Yapı Kredi'deki ortaklık yapısı da yeniden düzenlenecek. UniCredit ve Koç Topluluğu'nun %50 - %50 ortak olduğu Koç Finansal Hizmetler'in tüm hisseleri Koç Topluluğu'na geçecek. Mevcut durumda Yapı Kredi'nin %81,90 hissesi Koç Finansal Hizmetler'e aitken, işlem sonrasında Koç Topluluğu; Yapı Kredi sermayesinin %9,04'üne doğrudan, %40,95'ine de Koç Finansal Hizmetler üzerinden dolaylı olarak sahip olacak. UniCredit ise Yapı Kredi sermayesinde doğrudan %31,93 pay sahibi olurken, Yapı Kredi'nin kalan %18,08 oranındaki hisseleri Borsa İstanbul'da işlem görmeye devam edecek.

İşlemlerin düzenleyici otoritelerden gerekli onayların alınmasını takiben 2020'nin ilk yarısında tamamlanması bekleniyor.

Ali Y. Koç: "Yapı Kredi yeni dönemde güçlenerek büyümeye devam edecek."

Koç Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve Yapı Kredi Yönetim Kurulu Başkanı Ali Y. Koç, yeni dönemin tüm taraflar için hayırlı olmasını dilerken, "Ülkemizin en büyük 3'üncü özel bankası olan Yapı Kredi, sağlam bilanço yapısı, yenilikçi, sınır tanımayan hizmet anlayışı ve marka gücüyle potansiyelini her geçen gün artırıyor. UniCredit ile 2002'de KoçBank ile başlayan, 2005'ten bu yana ise Yapı Kredi ile devam eden ortaklığımız bankamızın gelişimine önemli katkı sağladı. Bilindiği üzere UniCredit bir süredir portföyünü sadeleştirme ve kaynak dağılımını optimize etme stratejisi yürütüyor. Koç Topluluğu olarak Bankamız için hedeflerimizi büyüttüğümüz bir dönemdeyiz. Her iki tarafın kendi stratejik iş hedefleri ve amaçları doğrultusunda ortaklığımızı yeniden yapılandırma kararı aldık. 17 yıldır yürüttüğümüz uyumlu iş birliği için UniCredit'e teşekkür ederim. Ülkemizin ekonomisine ve bankacılık sektörüne olan inancımızın büyük bir göstergesi olarak, işlemlerin tamamlanmasıyla birlikte Yapı Kredi'de en büyük pay sahibi Koç Topluluğu olacak. Yapı Kredi için yeni bir dönemin başlangıcına şahitlik ediyoruz. Bankamız yeni dönemde güçlenerek büyüyecek. Yolumuza daha da iddialı devam ederken, Ülkemiz ekonomisine sağladığımız katkıyı ve yatırımlarımızı artırarak sürdüreceğiz" dedi.

Ömer M. Koç: "Hayırseverlerin idealleri Türk Eğitim Vakfı'na emanet"

Türk Eğitim Vakfı (TEV), 1100 öğrenci kapasiteli TEV Uğuz Tarık Demirağ Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'ni eğitime kazandırdı. Okulun resmî açılış törenine katılan TEV Mütevelli Heyeti Başkanı Ömer M. Koç, "TEV olarak payımıza düşen bu yüce sorumluluğu yerine getirmenin gururunu yaşıyoruz. Devlet ve toplum hayatının güzide yerlerinde görev alacak, ülkemizin gelişimine katkı sağlayacak birçok evladımızın burada yetişmesini temenni ediyorum" dedi.

TEV Uğuz Tarık Demirağ Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi TEV Mütevelli Heyeti Başkanı Ömer M. Koç'un katılımıyla açıldı.

Naci Demirağ'ın oğlu merhum iş adamı Uğuz Tarık Demirağ'ın bağışı ve vasiyetiyle yapılan TEV Uğuz Tarık Demirağ Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin resmî açılış töreni gerçekleşti.

"Raylı Sistemler Teknolojisi" ve "Elektrik Elektronik Teknolojileri" olmak üzere iki alanda eğitim verecek okul, toplamda 1100 öğrenci kapasitesine sahip...

Ömer M. Koç: "Demirağ ailesi geleceğe iz bırakacak bir okul yaptırdı"

Törende konuşan TEV Mütevelli Heyeti Başkanı Ömer M. Koç, Türk Eğitim Vakfı'nın Türkiye'nin aydınlık yarınları için çalıştığını belirtti. Türkiye'nin kıymetli hayırseverlerinin birikimlerini Türk Eğitim Vakfı'na emanet ettiğini dile getiren Ömer M. Koç, TEV olarak hassasiyet gösterdikleri en önemli konulardan birinin, ülkesine karşı sorumluluk duyan hayırseverlerin arzularının ve ideallerinin TEV çatısı altında gerçekleştirmesi ve ölümsüzleştirmesi olduğunu söyledi.

Koç, konuşmasında Demirağ Ailesi'nin, Türkiye Cumhuriyeti'nin inşasında oynadığı role yer verdi:

"Hepimizin coşkuyla söylediği Onuncu Yıl Marşı'nda geçen 'Demir ağlarla ördük anayurdu dört baştan' sözleri, o dönemin demiryolu seferberliğini ifade etmektedir. Okulumuza ismi verilen Uğuz Tarık Demirağ, bu seferberlikte Türkiye Cumhuriyeti demiryolları inşaatına ilk ve sayısız katkısı olan, Türkiye'nin sanayi kalkınmasında büyük hizmetler vermiş Naci Demirağ'ın oğludur. Demiryolu inşasının yanı sıra genç Cumhuriyet'in inşası ve dimdik ayakta durması için her zaman büyük bir yüce gönüllülük ve vefa duygusuyla çalışan Naci Demirağ'a, bizzat Mustafa Kemal Atatürk tarafından bu soyadı verilmiştir. Yüreği ülke ve Atatürk sevgisi ile dolu bu ailenin ikinci kuşak temsilcilerinden merhum Uğuz Tarık Demirağ da eğitime gönül vermiş bir isimdi. Geçmişi şekillendiren bu istisna ve güzel aile, gelecekte de ülkemizin teknolojisine iz bırakacak bir eğitim kurumu yaptırdı. Şimdi Uğuz Tarık Demirağ'ın bağışı ve vasiyetiyle böyle bir okul açmanın ve TEV olarak payımıza düşen bu yüce sorumluluğu yerine getirmenin gururunu yaşıyoruz. Okulumuzun ülkemize hayırlı olmasını diliyor, devlet ve toplum hayatının güzide yerlerinde görev alacak, ülkemizin gelişimine katkı sağlayacak birçok evladımızın burada yetişmesini temenni ediyorum."

Okul 9 bin metrekarelik eğitim binası ve 1.500 metrekarelik spor salonu olmak üzere, iki blokta toplam 10 bin 500 metrekarelik bir alana sahip. Açılışa Ümraniye Kaymakamı Suat Dervişoğlu, Ümraniye Belediye Başkanı İsmet Yıldırım, İl Millî Eğitim Müdürü Levent Yazıcı, Ümraniye İlçe Millî Eğitim Müdürü Süleyman Gökçimen, TEV Yönetim Kurulu Üyeleri, Uğuz Tarık Demirağ'ın kız kardeşi Suna Eralp de katıldı.

Koç Holding Otomotiv Grubu Başkanı Cenk Çimen, iş ortaklarıyla aynı hayaller doğrultusunda dijitalleşme ve teknolojiye ayak uydurma hedeflerini vurguladı.

Zer Çözüm Ortakları Zirvesi "Hayalimiz Ortak" temasıyla gerçekleştirildi

Geleneksel Zer Çözüm Ortakları Zirvesi'nin bu yılki teması "Hayalimiz Ortak" oldu. Zirve, 250'den fazla çözüm ortağı firmanın katılımı ile gerçekleştirildi.

Bu yıl 5'incisi düzenlenen Zer Çözüm Ortakları Zirvesi, 250'den fazla çözüm ortağı firmanın katılımı ile Fenerbahçe Faruk Ilgaz Tesisleri'nde gerçekleştirildi. Zirvede, "Hayalimiz Benzer Sosyal Sorumluluk Projesi", "10 Yıl Kesintisiz İş Birliği" ve "İyi Performans ile Müşteri Memnuniyeti" başlıklarında plaketler sahiplerini buldu.

Nebil Evren'in moderatörlüğünü üstlendiği zirvede ilk olarak Zer Genel Müdürü Mehmet Apak, konuşmasını gerçekleştirdi. "Hayalimiz Ortak" temasının seçiminin altını çizerek, çözüm ortakları ile "iş birlikteliğinin", "çoklu projelerin" önemini vurguladı ve "global piyasalarda yer alma" hedeflerinden bahsetti. Ağustos ayında Zer A.Ş.'nin iş ortaklarıyla bilgilerini paylaştığı "Hayalimiz Benzer Sosyal Sorumluluk Projesi"nden ve gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakma konusuna verdiği önemi aktardı. Birleşmiş Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın 12. Maddesi olan "Sorumlu Tüketim ve Üretim" yaklaşımı doğrultusunda, çözüm ortaklarından projeler geliştirmeleri talep edilen programa, 42 firmadan 36 adet başvuru alındığını; UNDP Türkiye İletişim Koordinatörü Faik Uyanık, TÜSİAD Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Nurşen Numanoğlu, İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği (SKD Türkiye) Genel Sekreteri Konca Çalkıvik, Koç Holding Sürdürülebilirlik Koordinatörü Ebru Tüzecan ve Zer Genel Müdürü Mehmet Apak'tan oluşan seçici kurulun değerlendirmeleri doğrultusunda 4 farklı başlıkta, 1 yıl boyunca takip edilmeye hak kazanan fikir ve uygulama projeleri seçildiğini ve bu projelerin takibi için iş ortakları tarafından belirlenen Y kuşağı elçilere içten teşekkürlerini iletti.

"Zer Üst Yönetim Paneli", Pazarlama Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı Gökhan Akça, Lojistik Genel Müdür Yardımcısı Ertan Akkan, Hizmet ve Malzeme Genel Müdür Yardımcısı Alp Ressamoğlu ve Promena Hizmetleri Direktörü Orçun Güven tarafından gerçekleştirildi. Sektörlerdeki gelişmelerden, Zer tarafında gerçekleştirilen yeniliklerden ve 2020 hedeflerinden bahsedilen panelin ardından etkinlik Ekonomi paneliyle ilerledi.

Bloomberg Ekonomi Koordinatörü Gökhan Şen, ekonomist ve Özyeğin Üniversitesi Öğretim Görevlisi Gizem Öztok Altınsaç katılımdaki "Ekonomi Paneli", Koç Holding Baş Ekonomisti Ahmet Çimenoğlu moderatörlüğünde gerçekleştirildi. Türkiye ve global ekonomi piyasaları değerlendirildi. Panel sonunda katılımcılarla soru-cevap seansının ardından etkinliğin ikinci yarısı, "Y Kuşağını Anlamak" başlıklı konuşmasıyla Evrim Kuran ile başladı. "Yeni nesil ne demek istiyor, nasıl dinlemeli, nelere dikkat etmeli,

eski kuşakların yeni nesillere etkisi iş dünyasında nasıl olur?" başlıklarında keyifli bir sunumla katılımcılara Y kuşağından bahsetti.

Son olarak söz alan Koç Holding Otomotiv Grubu Başkanı Cenk Çimen, zirve temasına değinerek iş ortakları ile aynı hayaller doğrultusunda dijitalleşerek, teknolojiye ayak uydurarak büyüme hedeflerini vurguladı.

Kapanış önce gerçekleştirilen törende bu yıl 3 kategoride plaket verildi. "Hayalimiz Benzer Sosyal Sorumluluk Projesi," "10 Yıl Kesintisiz İş Birliği" ve "İyi Performans ile Müşteri Memnuniyeti" plaketleri Cenk Çimen ve Mehmet Apak tarafından, kazanan çözüm ortaklarına takdim edildi.

Zirvede Zer Genel Müdürü Mehmet Apak, global piyasada yer alma hedeflerini anlattı.

Otomatik dümenleme sistemine sahip ilk yerli traktörlerle tanışın!

Tarımda teknoloji kullanımını yaygınlaştırmayı kendisine görev edinen TürkTraktör, son teknolojinin ışığında hayata geçirdiği otomatik dümenleme sistemine sahip ilk yerli traktörleri kullanıcıların beğenisine sundu.

TürkTraktör Genel Müdürü Aykut Özüner, TürkTraktör'ün hassas tarım ve akıllı tarım çözümleriyle Türkiye'deki tarım alanlarından daha fazla verim elde edilmesini amaçladığını belirtiyor.

Teknolojiyi tüm çiftçiler için erişilebilir kılma hedefi doğrultusunda çalışmalar sergileyen TürkTraktör, yoğun Ar-Ge faaliyetleri sonucunda geliştirdiği Türkiye'nin otomatik dümenleme sistemine sahip ilk yerli traktörlerini kullanıcılarla tanıştırdı. Söz konusu teknolojiyi fabrika çıkışlı olarak Türkiye'de üreterek sağladıkları uygun fiyat avantajının, ürünün her kesimden çiftçiye erişimi adına çok önemli bir adım olduğunu belirten TürkTraktör Genel Müdürü Aykut Özüner, "TürkTraktör olarak çalışmalarımızın merkezine tarımı daha ileri taşımayı ve ülke ekonomisine katkıda bulunmayı koyduk. Bu anlayış doğrultusunda uydu destekli otomatik dümenleme sistemine sahip traktörlerin ilk yerli üretimini gerçekleştirerek, tarımsal faaliyetlerde kullanılan tohum, ilaç ve gübreden yakıta kadar tarımsal girdilerin gerektiği kadar kullanılmasına, toplam maliyetin düşürülmesine ve bununla beraber verimlilik artışına olanak sağlıyoruz" şeklinde konuştu.

Geliştirdikleri teknolojinin yerli üretim olarak fabrika çıkışlı sunulmasının, parça fiyatı ve bakım avantajı sunmasının yanı sıra çok uygun faiz oranlarına sahip sübvansiyonlu mekanizasyon kredisine de imkân tanıdığına dikkat çeken Özüner: "Aynı özelliğe sahip ithal traktörlere ya da dışarıdan ayrıca alınarak kullanılan sistemlere göre fiyat avantajı sağlayarak ülkemizde her çiftçinin teknolojiye kolayca ulaşmasını ve kullanımın yaygınlaşmasını hedefliyoruz" dedi.

Yapı Kredi'den 9 ayda ülke ekonomisine 311 milyar TL kaynak

Yapı Kredi, yılın ilk 9 ayında nakdi ve gayri nakdi kredilerde diğer özel bankaların üzerinde bir performans göstererek ülke ekonomisine 311 milyar TL kaynak sağladı. Aynı dönemde konsolide bazda toplam nakdi kredi hacmi 222.4 milyar TL olarak gerçekleşen bankanın, toplam müşteri mevduatı hacmi yüzde 7 artışla 214.4 milyar TL'ye yükseldi.

Yapı Kredi'nin, karşılık öncesi kâr rakamı aynı dönemde yüzde 18 artış göstererek 10 milyar 167 milyon TL seviyesine ulaştı. Yılın ilk 9 ayında bankanın konsolide aktif büyüklüğü 396,9 milyar TL, net kârı ise 3 milyar 337 milyon TL olarak gerçekleşti.

Yapı Kredi CEO'su Gökhan Erün, bankanın kuruluşunun 75. yılında da "Hizmette Sınır Yoktur" anlayışıyla ülke ekonomisine değer katmayı sürdürdüğünü belirterek, "Yılın ilk 9 ayında da yüksek bir performans gösterdik. Bu dönemde Türkiye ekonomisine 311 milyar liralık kaynak sağladık. Konsolide aktif büyüklüğümüz ise 396,9 milyar lira olarak gerçekleşti" dedi.

Erün, şu değerlendirmede bulundu: "Yapı Kredi olarak güçlü likidite yapımızı daha da sağlamlaştırdık. Yılın ilk 9 ayında aldığımız toplam 1.980 milyon dolar tutarındaki sendikasyon kredisi ile uluslararası piyasalarda ülkemize ve Yapı Kredi'ye duyulan güveni bir kez daha teyit ettik. Yılın ikinci yarısında alınan sendikasyon kredileri arasında en yüksek katılımcıya sahip işleme imza attık. Bununla birlikte yıl boyunca hayata geçirdiğimiz sermayemizi destekleyici ihraçlar ve içsel sermaye yaratımı sayesinde konsolide sermaye yeterlilik rasyomuzu 2018 yılı sonuna göre 185 baz puan artış ile yüzde 16,7 seviyesine yükselttik."

Müşteri odaklı bankacılık anlayışı doğrultusunda ihracatı ve ülke ekonomisini desteklemeyi sürdürdüklerini belirten Erün, "Nakdi kredilerimiz 222,4 milyar TL olarak gerçekleşti ve bu alanda özel bankalar arasındaki pazar payımız yüzde 16,9'a çıktı. Kredi Garanti Fonu kapsamında kullandırdığımız kredi hacmi 10,2 milyar TL olurken toplam müşteri mevduatımız ise yılsonuna göre yüzde 7'lik büyüme ile 214,4 milyar TL'ye ulaştı. Böylelikle özel bankalar arasında mevduat pazar payımız yüzde 15,4 seviyesinde gerçekleşti" dedi.

Tüpraş'tan 9 ayda 179 milyon dolar yatırım

Tüpraş, yılın ilk 9 ayında üretim miktarını geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 11 artırarak 21,2 milyon tona ulaştırdı, toplam 22,2 milyon ton satışla Türkiye'nin akaryakıt ihtiyacını karşıladı.

Tüpraş geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 11 artışla üretimini yüzde 21,2 milyon tona ulaştırdı.

Tüpraş, 2019 yılının 3. çeyreğine ilişkin finansal sonuçlarını açıkladı.

Yılın ilk yarısında İzmit Rafinerisi Fuel Oil Dönüşüm Tesisi'nde gerçekleştirdiği planlı bakım ve iyileştirme çalışmalarına rağmen Tüpraş, bu yılın dokuz ayında üretim miktarını geçen yılın aynı dönemine göre %11 artırdı. Dokuz ayda toplam üretim tutarı 21,2 milyon ton olarak gerçekleşti. 2019 yılının 3. çeyreğindeki üretim miktarı ise 7,5 milyon ton oldu.

Yılın 3. çeyreğinde, Tüpraş'ın yurt içi satış miktarı 6,4 milyon ton olurken toplam satış miktarı 7,8 milyon tona ulaştı. 2019 yılının ilk dokuz aylık döneminde toplam satış miktarı ise 22,2 milyon ton olarak gerçekleşti. Dokuz aylık satış hasılatı %7 artışla 68 milyar TL oldu.

Ham petrol fiyat ortalamasının geçen senenin aynı dönemine göre %18 düşmesinin etkisiyle 2019 yılı 3. çeyrek satış hasılatı %23 azalarak 23 milyar TL olurken, 9 aylık satış hasılatı ise %7 artışla 68 milyar TL oldu.

“İçimdeki Çocuk” sergisine ziyaretçi akını!

Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç koleksiyonundan bir seçkiyi barındıran “İçimdeki Çocuk” sergisi yoğun ilgi nedeniyle 29 Aralık’a uzatıldı.

"İçimdeki Çocuk" sergisini açıldığı 20 Eylül'den bu yana yaklaşık 100 bin kişi ziyaret etti. Sergi, gösterilen yoğun ilgi nedeniyle 29 Aralık'a kadar uzatıldı.

Osmanlı İmparatorluğu’nun son döneminin önemli yapılarından biri olan Nakkaştepe’deki Abdülmecid Efendi Köşkü, 16. İstanbul Bienali süresince Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç'un koleksiyonundan bir seçkiyi barındıran “İçimdeki Çocuk” sergisine ev sahipliği yapıyor. Açıldığı 20 Eylül 2019’dan bu yana yaklaşık 100 bin kişinin ziyaret ettiği sergi, yoğun ilgi nedeniyle 29 Aralık’a kadar uzatıldı. Ömer M. Koç’un tüm safhalarını titizlikle takip ettiği sergi, ülkemizden ve dünyadan 60 kadar sanatçının 17. yüzyıldan günümüze geniş bir dönemi kapsayan 100’den fazla yapıtını bir araya getiriyor. Sanat danışmanlığını Károly Aliotti’nin üstlendiği “İçimdeki Çocuk” sergisi, resimden fotoğrafa, heykelden yerleştirmeye çok çeşitli teknik ve malzemelerle üretilmiş işleri odağına alırken ziyaretçilerini, zamanla kaybetmeye yüz tuttukları içindeki çocuğu dinlemeye davet ediyor. Sergi pazartesi hariç haftanın her günü 11:00 – 19:00 saatleri arasında ziyaret edilebiliyor.

Sergi ülkemizden ve dünyadan 60 kadar sanatçının 17'nci yüzyıldan günümüze geniş bir döneme yayılan 100’den fazla yapıtını bir araya getiriyor. Koç Holding’in 2007-2026 yılları arasında sponsorluğunu üstlendiği İstanbul Bienali’nin şehre getirdiği dinamizm vesilesiyle hazırlanan sergi, Koç Topluluğu’nun kültürel mirası yaşatma ve sanata genel erişimi yaygınlaştırma hedefleriyle buluşuyor ve bu alandaki kararlılığını bir kez daha vurguluyor.

TURMEPA’ya “Sıfır Atık Mavi” ödülü

TURMEPA, 2. Uluslararası Sıfır Atık Zirvesi’nde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından "Sivil Toplum Örgütü" kategorisinde ödüle layık görüldü. 1 Kasım’da Haliç Kongre Merkezi’nde gerçekleşen törende, TURMEPA Yönetim Kurulu Başkanı Şadan Kaptanoğlu, ödülü Emine Erdoğan’ın elinden aldı.

Denizlerin korunmasına dikkat çekmek amacını taşıyan Sıfır Atık Projesi, Emine Erdoğan’ın himayelerinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 2017 yılında başlatılmıştı. Projeye 3 yıldır deniz eğitimleriyle katkı sunan DenizTemiz Derneği / TURMEPA, çalışmaları ülke geneline yaymak amacıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı iş birliğiyle 10 Haziran’da “Sıfır Atık Mavi” projesini hayata geçirdi.

TURMEPA, yaz boyunca “Sıfır Atık Mavi” projesi kapsamında gerçekleştirdiği etkinliklerle 30 bini aşkın öğrenciye ulaştı, 4 bin gönüllüsüyle yaklaşık 9 bin kilogram atığı kıyılardan uzaklaştırdı, 6 tekneden oluşan atık toplama filosuyla yaklaşık 3 bin deniz aracından 1 milyon 600 bin litre gri ve siyah su toplayarak yaklaşık 12 milyon litre deniz suyunun temiz kalmasını sağladı. Ayrıca Marmaris’te İMEAK Deniz Ticaret Odası bünyesinde faaliyet gösteren atık toplama tekneleri 7 bin torba ve Bodrum Deniz Ticaret Odası bünyesinde çalışmalarını sürdüren tekne 3 bin 500 torba katı atık toplayarak Sıfır Atık Mavi’ye destek verdi.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ise Sıfır Atık Mavi Seferberliği kapsamında tüm kıyı illerinde 163.000 m^3 deniz çöpünün bertaraf edildiğini açıkladı. Proje 2020 yılında da kapsamı genişletilerek devam edecek.

"DEĞİŞİMİ YÖNETMEK YETMEZ, DEĞİŞİME LİDERLİK ETMELİYİZ"

"DÖNÜŞÜM" TEMASIYLA TOPLANAN TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI KONGRESİ'NİN BU YILKİ GÜNDEM MADDESİ GELİŞEN TEKNOLOJİYLE BİRLİKTE ARTAN ALTERNATİF FİNANS KANALLARI OLDU. KOÇ HOLDİNG CEO'SU LEVENT ÇAKIROĞLU, KOÇ HOLDİNG'İN DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜ HEDEFLEDİĞİNİ VURGULADI; DEĞİŞİMİN HIZLANDIĞI BİR SÜREÇTE TOPLULUĞUN ÖNCELİKLERİNİ AÇIKLADI: "SADECE DEĞİŞİMİ YÖNETMEK YETERLİ DEĞİL, REKABETÇİ GÜCÜMÜZÜ DAHA DA YUKARI TAŞIMAK İÇİN DEĞİŞİME LİDERLİK ETMEK DURUMUNDAYIZ. ZİRA ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEMDE, BUGÜNDEN BİLMEDİĞİMİZ BAŞKA DİNAMİKLERİN YOL AÇACAĞI DEĞİŞİMLER SÖZ KONUSU OLACAK" DEDİ.

Dördüncüsü düzenlenen Türkiye Sermaye Piyasaları Kongresi, bu yıl "Dönüşüm" temasıyla yola çıktı. Teknolojik dönüşümün tüm dünyada ekonomik kesimleri nasıl etkileyeceği konusunun gündeme geldiği kongreye, 2 binin üzerinde katılım sağlandı.

Kongrenin açılışında konuşan Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi Başkanı Prof. Dr. Göksel Aşan, teknolojik dönüşümün en derin etkilerinin finans sektöründe yaşanacağını belirterek bu süreçte alternatif finans kanallarının önem kazandığına işaret etti. Finans sektörünün insanla olan bağını yeniden kurması gerektiğine dikkat çeken Aşan, "Alternatif finans çalışmaları bu bağın yeniden kurulması açısından önemli; bunu göz ardı etmemeliyiz. Alternatif finans kanallarını yeterince iyi kullanamazsak, burada da yarışta geri kalabiliriz. Önümüzdeki 5-10 yıl içerisinde bunları dikkate almadan finans bulabilmemiz bile mümkün olmayacak. Bizim hem içinde yaşadığımız sürecin olabilecek bütün faydalarından istifade etmemiz gerekiyor, hem de bu dönüşümün basit bir süreç olmadığının farkında olup stratejilerimizi belirlememiz gerekiyor" dedi.

Aşan, dönüşümün nasıl olacağını finans sektörünün belirleyeceğini söylerken sözlerine şu şekilde devam etti: "Geldiğimiz nokta dünyada var olan finansal yapının bu hâliyle sürdürülemez olduğu bir nokta... Dünyadaki finansal yapının yeniden tarif edilmesi ve tanımladığı şeyin yeni dünyada sürdürülebilir olması gerekiyor. Bu açıdan dünyada finans sektöründe ciddi bir dönüşüm yaşanıyor. Bunu iyi yakalamak gerek. Sürdürülemezliğin içerisindeki en önemli mesele de finans sektörüyle reel sektör arasındaki bağın kopmuş olması. Bu bağ tekrar tesis edilmediği sürece sürdürülebilirliği devam ettirmek mümkün değil."

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Başkanı Ali Fuat Taşkesenlioğlu da şirketlerin erken aşamada kitle fonlaması ile tanışmalarının, ilerleyen aşamalarda çok daha kolay halka arz yapabilmelerine imkân sağlayacağını belirterek şöyle konuştu: "Halka arz gibi kamusal fonlama imkânlarının yanında girişim sermayesi, risk sermayesi, kripto paralar ve kitle fonlaması gibi özel fonlama opsiyonları artıyor, kullanım alanları genişliyor. Son dönemde yapılan araştırmalar, yatırımcıların, özellikle Y kuşağının, alternatif yatırım araçlarına yöneldiğini ortaya koyuyor. Y kuşağının bugün itibarıyla servetinin yüzde 52'sini nakit olarak tuttuğu düşünülmektedir. Bu kişilerin 2023 itibarıyla 300 milyar dolarlık bir nakit varlığa sahip olacağı ve bunun 55 milyar dolarını kitle fonlaması ve benzeri alternatif yatırım kanallarına aktaracağı düşünülmektedir."

ÇAKIROĞLU: "SON ZAMANLARDA EN ÇOK KULLANDIĞIMIZ İKİ KELİME: BELİRSİZLİK VE DEĞİŞİM"

Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu, toplantıda yaptığı konuşmada son zamanlarda öne çıkan belirsizlik ve değişim kavramlarına dikkat çekti. Çakıroğlu, belirsizliğe yol açan nedenleri şöyle sıraladı:
"Biliyorsunuz, geçen senenin sonunda gelişmiş ülke merkez bankalarının 2019 yılında da faiz arttırmaya devam etmesi bekleniyordu. Ancak ticaret savaşları, Brexit, birçok bölgede sürmekte olan ekonomik ve jeopolitik sorunlar küresel ekonomi üzerinde resesyon şüphesi yaratınca FED ve Avrupa Merkez Bankası, beklentilerinin tersine art arda faiz indirimlerine gittiler. Küresel büyüme beklentilerine baktığımızda ise IMF son bir yıl içerisinde tahminlerini tam dört kez değiştirmek zorunda kaldı. IMF'nin son tahminindeki yüzde 3'lük büyüme oranıysa 2009'daki küresel finansal kriz sonrasındaki en düşük seviyeye işaret ediyor. ABD ile Çin arasında anlaşma sağlanamazsa, ticaret savaşlarının 2020'de dünya ekonomisinin büyüme hızını 80 baz puan aşağı çekeceği tahmin ediliyor."

Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu, Türkiye Sermaye Piyasaları Kongresi'nde konuşma yaptıktan sonra bir de plaket aldı.

ÇAKIROĞLU, KOÇ HOLDİNG'İN KÜRESEL BİR VİZYONLA YÖNETİLDİĞİNİ VURGULAMANIN YANI SIRA BÜYÜME STRATEJİSİNİN ANA TAŞIYICILARININ TEKNOLOJİ SAHİPLİĞİ, GÜÇLÜ MARKALAR, İNOVASYON VE GİRİŞİMCİLİK BECERİSİ, DEĞİŞİME ÖNCÜLÜK EDECEK KÜLTÜRÜN GELİŞTİRMESİ OLDUĞUNU SÖYLEDİ.

Bu belirsizlik ortamında Koç Holding'in küresel bir vizyonla yönetildiğini vurgulayan Çakıroğlu, teknoloji sahipliği, güçlü markalar, inovasyon ve girişimcilik becerisi, değişime öncülük edecek kültürün geliştirmesi konularının büyüme stratejisinin ana taşıyıcıları olduğunu belirtti.

"KÜRESEL SEVİYEDE REKABET EDİYORUZ"

Çakıroğlu, Koç Holding'in küresel seviyede rekabet ettiğini ifade ederek, 150'den fazla ülkeye ihracat

ÇAKIROĞLU: "DİJİTAL DÖNÜŞÜM BİR ŞİRKET İÇİN BİLE OLDUKÇA ZOR BİR HEDEF. BUNA RAĞMEN, BİZ BU PROGRAMI KOÇ TOPLULUĞU GENELİNDE UYGULAMA İDDİASIYLA YOLA ÇIKTIK. BUNU YAPARKEN DE, AYNI ZAMANDA TOPLULUK SİNERJİSİNİ DEĞERLENDİRMEYİ HEDEFLEDİK."

gerçekleştirdiklerini, 32 farklı para birimini yönettiklerini, 2018 sonu itibariyle 64 milyar dolar seviyesinde ciro elde ettiklerini, 95 binin üzerinde çalışma arkadaşına sahip olduklarını ekledi.

"Son beş yılda toplam 12 milyar dolar yatırım gerçekleştirdik" diyen Çakıroğlu, gurur verici bu tablonun gelecekte de başarılı olması için teknolojideki hızlı gelişmelere ayak uydurmanın önemini hatırlattı:

"İfade ettiğim bu tabloyla elbette gurur duyuyoruz. Fakat biliyoruz ki mevcut başarı modelleri gelecekteki başarıyı garantilemiyor. Özellikle teknolojideki hızlı gelişmelerin sürüklediği büyük bir değişim dönemindeyiz. Günümüzde şirket değerlerindeki çarpıcı değişimin bir göstergesi de; intangible veya gayri maddi varlıkların büyüklüğünün, dünyada halka açık şirketlerin, şirket değerinin yüzde 52'sine ulaşması. Bu oran S&P 500'de yüzde 80 seviyesinde. Bu değişim aslında teknoloji şirketlerinin dünya ekonomisindeki payının artışını da gösteriyor. Mevcut başarı modeli gelecekteki başarıyı garantilemiyor demiştim. Örneğin 1955 yılında Fortune 500'de yer alan şirketlerden sadece 60'ı günümüzde bu listede yer alıyor. Önümüzdeki 10 yılda ise mevcut listenin yüzde 40'nin liste dışı kalması bekleniyor."

ÖNCELİKLİ HEDEF: KÜLTÜREL DÖNÜŞÜM

Çakıroğlu, Koç Toplululuğu'nu geleceğe hazırlama sorumluluğuyla büyük bir kültürel dönüşüm programı başlattıklarını açıkladı. Kültürel dönüşümü sağlayacak birçok program ve proje üzerinde çalıştıklarını anlatan Çakıroğlu bu sayede dijital dönüşümün sağlanacağını ifade etti:

"Dijital dönüşüm bir şirket için bile oldukça zor bir hedef. Buna rağmen, biz bu programı Koç Topluluğu genelinde uygulama iddiasıyla yola çıktık. Bunu yaparken de, aynı zamanda topluluk sinerjisini değerlendirmeyi hedefledik. Bu yolculukta gelişmiş veri analitiğinden yapay zekâya, nesnelerin internetinden blockchain'e, müşteri deneyiminin iyileştirilmesinden sanayi 4.0 uygulamalarına kadar geniş bir yelpazede çalışıyoruz."

"DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜ KÜLTÜRÜMÜZÜN BİR UNSURU HALİNE GETİRECEĞİZ"

Çakıroğlu, kültürel değişimi sağlamak için dijital dönüşümü hedeflediklerini açıkladı. Bir şirket için bile zor bir hedef olan dijital dönüşümü, Koç Topluluğu genelinde uygulama iddiasıyla yola çıktıklarını söyleyen Çakıroğlu, gelişmiş veri analitiğinden yapay zekâya, nesnelerin internetinden blockchain'e, müşteri deneyiminin iyileştirilmesinden Sanayi 4.0'a geniş bir yelpazede çalıştıklarını söyledi:

"Sadece değişimi yönetmek yeterli değil, rekabetçi gücümüzü daha da yukarı taşımak için değişime liderlik etmek durumundayız. Zira önümüzdeki dönemde bugünden bilmediğimiz başka dinamiklerin yol açacağı değişimler söz konusu olacak. Hedeflediğimiz kültürel değişimi sağlayacak birçok program ve projemiz var. Bunların başında dijital dönüşüm geliyor."

Dijital dönüşüm programına başlarken, önceliklendirilen 300'den fazla projenin gelişmiş veri analitiğine dayandığını, buna karşın gelişmiş veri analitiği konusunda uzmanların son derece az olduğunu anlatan Çakıroğlu, KoçDigital'in bu nedenle kurulduğunu söyledi:

"KoçDigital'e, öncelikle yapay zekâ ve makina öğrenmesi gibi gelişmiş veri analitiği ve ayrıca nesnelerin interneti alanlarında hem topluluk şirketlerimizin ihtiyaçlarını karşılaması hem de topluluk dışındaki şirketlere hizmet sağlaması görevini verdik. Başlangıçtaki 300 projenin önemli kısmını tamamladık. Yenileri eklendi. Akıllı fabrika yatırımlarımız dünya çapında takdir gördü. Ford Otosan'ın Kocaeli Fabrikası ve Arçelik'in Romanya'daki yeni fabrikası Dünya Ekonomik Forumu (WEF) tarafından endüstri 4.0 kavramını büyük ölçekli üretimde en iyi endüstri 4.0 uygulamaları arasına seçildi ve 'Global Lighthouse Network'e katıldı."

DÖNÜŞÜMÜN EN ÖNEMLİ BOYUTU "İNSAN"

Koç Topluluğu'nun merkezinde insan olduğunu anlatan Çakıroğlu, en doğru vizyon ve stratejilerin, doğru lider ve ekiplerle gerçekleştirileceğini ifade etti:

"Dijital dönüşümde teknoloji sadece bir araç. Önemli olan teknolojinin getirdiği gelişmiş veri toplama ve analiz imkânlarını kullanarak, veriye dayalı karar verme ve iş yapma disiplinini kültürümüzün vazgeçilmez unsuru haline getirmek. Kültürel dönüşümün diğer önemli bir unsuru ise inovasyon. İnovasyonu ürünlerle sınırlı görmüyorum. Tüm süreçlerde yenilikçi bakış açısıyla verimlilik artışı sağlayabileceğine inanıyorum. Bununla birlikte inovasyon denildiğinde mutlaka yeni keşfedilecek teknolojilere ihtiyaç yok. Hatta en çarpıcı, yenilikçi ürün, hizmet ve iş modellerinin; var olan teknolojiler kullanılarak geliştirildiğini iyi biliyoruz. İnovasyon kültürümüzü besleyecek ve destekleyecek şekilde kurum içi girişimcilik kaslarımızı güçlendirmeyi hedefliyoruz. Hata yapmaktan korkmayan, risk alabilen liderler istiyoruz. Aynı zamanda şirketlerimizde inovasyon ve girişimciliği destekleyecek iklimi oluşturmaya çalışıyoruz."

"Yatırım stratejisi geliştirme işinin makineler tarafından idare edilip edilmeyeceğini zaman gösterecek" diyen Çakıroğlu, Amerika'da yatırım kararlarında makinaların payının yüzde 80'lere ulaştığını ekledi.

Konuşmasını insan kaynağını değişime ikna etmenin önemiyle bitiren Çakıroğlu, şirketlerin yarına taşınabilmesinin anahtarının burada olduğunu söyledi.

HUB'DA NE VAR, NE YOK?

Halı saha arkadaşını bulmak var, **FAUL YOK.**

İndirimleri kapmak var, **KENDİNE SAKLAMAK YOK.**

Bol bol kedi var, **BİR KAP SU BIRAKMAYI UNUTMAK YOK.**

En yeni dizileri takip etmek var, **SPOILER VERMEK YOK.**

Hub'da neler neler var, **YOK YOK!**

KOÇHUB

kochub.com.tr

App Store'dan İndirin

Google Play 'DEN ALIN

"LİDER VE REKABETÇİ BİR ÜLKE İÇİN ÜRETEN OLMAMIZ LAZIM"

KOÇ HOLDİNG YÖNETİM KURULU BAŞKAN VEKİLİ ALİ Y. KOÇ TÜRKİYE KALİTE DERNEĞİ (KALDER) TARAFINDAN DÜZENLENEN "ÇÖZÜM ÖZÜNDE" KONGRESİNDE "DÜNYA ARTIK YALNIZ BAŞINA KALMAK İÇİN FAZLA KÜÇÜK" DEDİ VE DEMOKRASİNİN GELECEĞİNE İLİŞKİN ENDİŞELERİNİ DİLE GETİRDİ: "UMUT İNSANOĞLUNUN YAKITIDIR. UMUDU OLMAYAN İNSAN ÇOK BÜYÜK SIKINTIDADIR. BU ZORLUKLARI ÇEKENLERİNİN ÖNCELİĞİNİN DEMOKRASİ OLMAMASI GAYET NORMAL. BUNU ANLAMAYA ÇALIŞMALI, ANLAYIŞLA KARŞILAMALIYIZ."

Türkiye'nin rekabet gücünü ve refah düzeyini yükseltmek adına çalışmalar yürüten Türkiye Kalite Derneği'nin (KalDer) düzenlediği 28. Kalite Kongresi, iş, bilim, akademi, medya ve sanat dünyasından temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirildi.

Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD) iş birliğiyle gerçekleştirilen kongrenin açılışında konuşan Koç Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili Ali Y. Koç, günümüzde hayat kalitesini etkileyen, yarını tehdit edebilecek, sorgulanması gereken pek çok sorun olduğunu vurguladı.

Kendi meselelerimiz dışında, günlük hayatımızı etkileyen meselelerle de karşı karşıya kaldığımızı belirten Ali Y. Koç, "Dünya artık yalnız kalmak için çok küçük. Başkalarının sandığımız meseleler, gelip bizleri etkileyebiliyor. Hem de kontrolümüz dışında bizleri gelip etkileyen, günlük hayatımızı kısa orta ve uzun vadede, hatta çocuklarımızın geleceğini etkileyecek pek çok sorunla karşı karşıyayız. 3 tane örnek vermek gerekirse yakın tarihte: Çernobil. Hiç bizi ilgilendirmeyen, kontrolümüzde olmayan bir unsur ama doğa faaliyetleri bu coğrafyayı, Karadeniz'i, ülkemizi yıllarca etkiledi. İngiltere'nin verdiği Brexit kararı; 3,5 senedir nasıl sonuçlanacak bilinmiyor. Şahsen en az 20 kez İngiltere'ye gittim. Neden gittim? Çünkü hem dünyayı, hem Avrupa'yı hem de ülkemizi çok etkiliyor. İngiltere ile çok büyük ticaret hacmimiz var. Koç Grubu olarak şirketlerimizi bire bir etkiliyor. Alternatif senaryolara nasıl hazırlanacağımızı

planlayamaz durumdayız. Suriye'deki insanlık krizi, güvenlik sorunu, hem ülkemizi hem de Avrupa'yı ciddi anlamda etkiliyor" dedi.

TRANSFORMASYON SÜRECİ SANCILI OLACAK

Bu gelişmeler yaşanırken, insanlığın çok önemli bir dönüşüm içerisinde olduğunu vurgulayan Koç, değişimin her zaman olduğunu ancak bu kadar hızlısını insanoğlunun hiçbir zaman yaşanmadığını dile getirdi:

"Teknoloji aldı başını gidiyor. En kıymetli varlığın bilgi olduğu bir dijital ekonomi etrafımızda inşa ediliyor. Sanayi 4.0, 5G, yakında 6G, blockchain, otonom araçlar, bir sürü yenilikler. Ama artık bunlar yarının değil, bugünün hikâyeleri... Bugün tecrübe ettiklerimizi 10 yıl evvel tahmin etmek, 20 yıl evvel ise hayal etmek mümkün değildi. Acaba bundan 10 yıl sonra, 20 yıl sonra neleri konuşuyor olacağız? Bilinen bir gerçek var ki faydalarıyla zararlarıyla olumlu yanlarıyla, olumsuz yanlarıyla yaşayacağımız bu transformasyon süreci son derece sancılı olacak."

Ali Y. Koç, ayrıca teknolojinin bir taraftan istihdam yarattığını, diğer taraftan ise birçok iş kolunu yok ettiğini de sözlerine ekledi.

KÜRESEL DEMOKRASİ RESESYONDA

Konuşmasında küresel ölçekte demokrasinin geleceğini tehdit eden sorunlar olduğunu belirten Koç, "dünyada insan hakları ve siyasî özgürlükler konusunda kesintisiz bir gerileme yaşandığına" dikkat çekti:

"Dünyanın her kıtasında pek çok ülkede öfkeli şekilde insanlar sokaklarda. Sebepler farklı ama mevcut ekonomik ve siyasî düzenden memnuniyetsizlik hepsinin ortak paydası. Ekonomist Nouriel Roubini, resesyon tehlikesine işaret ediyor. Daha önceki tahminleri gerçekleşti. Küresel ekonomi resesyona girecek mi? Bilmiyoruz, ama pek çok akademisyen ve uzman insanlığın demokrasi yolundaki ilerleyişinde şimdilik mola verdiğini, küresel demokrasinin bir süredir resesyonda olduğunu söylüyor. Farklı kuruluşların yaptığı araştırmalar da aynı olumsuz gidişata işaret ediyor. Dünya genelinde son 10 yılı aşkın süredir insan hakları ve siyasî özgürlükler konusunda kesintisiz gerileme yaşanıyor."

Teknolojinin demokrasi açısından sakıncalı girişimlerin de aracı olduğunu dile getiren Ali Y. Koç, "İnsanların tercihlerine dolayısıyla seçim sonuçlarına sosyal medya ve yapay zekâ vasıtasıyla etki edilebilmesi gelecek açısından son derece endişe verici. Mesela ülkemizde de zaman zaman görüyoruz, sosyal medya üzerinden toplumsal kaygıları hedef alan, manipüle eden kitlesel dezenformasyon veya bugünün Türkiye'sinde fitne ve fesat, demokrasinin özü olan seçmen iradesini zedelemektedir" dedi.

UMUDU OLMAYAN İNSAN SIKINTIDADIR

Ali Y. Koç, demokrasi kurum ve kurallarıyla yerleşmeden, hukukun üstünlüğü esas alınmadan sürdürülebilir büyümenin ve refahın sağlanmasının da çok zor olduğunu belirtti:

"Hür, müstakil, kudretli, lider ve rekabetçi bir ülke için üreten olmamız lazım. Ekonomik anlamda kalkınmışlık olmazsa olmaz."

Ali Y. Koç, "İyi işleyen bir demokrasi, bir ülkenin insan sermayesi açısından olmazsa olmazıdır" dedi.

Öncelikle temel ihtiyaçlarının karşılanması gerektiğini vurgulayan Ali Y. Koç, umudun öneminin altını çizdi:

"Ben her zaman şunu söylerim: Umut insanoğlunun yakıtıdır. Yani umudu olmayan insan çok büyük sıkıntıdadır. Bugüne güvenle, geleceğe umutla bakamayanların; karnı doymayan, temel ihtiyaçlarını karşılamakta zorluk çekenlerinin önceliğinin demokrasi olmaması gayet normal. Bunu anlamaya çalışmalı, anlayışla karşılamalıyız."

Sağlıklı işleyen bir demokrasinin varlığının yakın gelecekte büyük yatırımlar açısından belki de en önemli karar unsuru hâline geleceğini ifade eden Ali Y. Koç, şöyle dedi:

"Düzenleme çerçevesinin rasyonel temeller üzerine bina edildiği, karar mekanizmaları şeffaf olan, hesap verebilirliğin ilke kabul edildiği, hak aramanın kurumsal sigortasına sahip ülkeler uluslararası sermayenin yatırımlarında ön plana çıkıyor. Farklı bakış açılarının tolere ve hatta teşvik edildiği demokratik toplumların eğitim sistemleri de sorgulayan, itiraz edebilen ama uzlaşı da arayan, değişimle barışık, lider özellikli genç nesiller yetiştirebiliyorlar. Yarının bilinmezliklerine yol alırken, iddia ve vizyon sahibi tüm ülkeler ve şirketler böylesi gençlerin rehberliğine ihtiyaç duyacaktır. Yani iyi işleyen bir demokrasi, bir ülkenin insan sermayesi açısından da olmazsa olmazıdır."

Ali Y. Koç, "Daha iyi, daha müreffeh, daha rekabetçi, daha istikrarlı, lider, daha mutlu, kısacası potansiyelini aşan bir Türkiye için hepimizin sorumlulukları var. Bu yolculukta, toplumun tüm kesimleri ve elbette bizler iş dünyası, odağına insanı koyan çözümlerin arayışında üzerimize düşenleri yerine getirmeliyiz. Zira demokrasinin özünde insan var. O zaman çözüm de insandır. Çözüm biziz. Hepimiz" değerlendirmesinde bulundu.

EKONOMİDE ZORLU BİR YILI GERİDE BIRAKIRKEN UMUTLAR GELECEK YILA

BÜYÜMENİN YÜZDE SIFIR CİVARINDA OLDUĞU 2019 YILI, EKONOMİDE SIKINTILARIN HAFİFLEYEREK DE OLSA DEVAM ETTİĞİ BİR GÖRÜNÜMDE KAPANIYOR. 2020 İÇİN İSE UMUTLAR BİRAZ DAHA BELİRGİN. ELBETTE BU, GELECEK YIL İZLENECEK POLİTİKALARA VE DIŞ KONJONKTÜRÜN GETİRDİKLERİNE DE BAĞLI. KOÇ HOLDİNG EKONOMİK ARAŞTIRMALAR KOORDİNATÖRÜ DR. AHMET ÇİMENOĞLU VE UZMANLAR 2019 YILINI EKONOMİK YÖNDEN YORUMLARKEN 2020 YILINA DAİR ÖNGÖRÜLERİNİ ANLATTI.

Ekonomi açısından zor bir yılı geride bırakıyoruz. 2019'un yüzde sıfır civarında büyümeyle kapanacağı öngörülüyor. Bu da "hiç değilse küçülmedi!" olarak yorumlanıyor. Cari açık kapandı, enflasyon düştü ama bunları gölgede bırakacak başka bedeller de ödendi. 2020 için tahminler büyüme yönünde olsa da Orta Vadeli Program'da açıklanan %5'lik hedef genel olarak yüksek bulundu. Enflasyon için hükûmetin açıkladığı %8,5 oranındaki hedef de pek gerçekçi bulunmuyor. Geleceğe dair beklentiler, küresel koşulların olumlu olması ve yapısal sorunların çözümlenmesi konularına bağlı görünüyor. 2019 değerlendirme ve 2020 tahminleri için Koç Holding Ekonomik Araştırmalar Koordinatörü Dr. Ahmet Çimenoğlu'yla röportaj gerçekleştirdik ve uzmanların görüşlerine başvurduk.

2019 dünyada ve Türkiye'de ekonomide nasıl gelişmelerin yaşandığı bir yıl oldu?

"2019 hem dünya hem de Türkiye ekonomisi için zorluklarla dolu bir yıl oldu. 2018 sonunda yaygın kanaat 2019'da ABD Merkez Bankası'nın (Fed) faiz artışlarına devam edeceği, Avrupa Merkez Bankasının (ECB) da de yaz aylarında aynı yönde hareket edeceği yönündeyken, 2019 başından itibaren beklentiler tamamen ters yöne evrildi. Ticaret savaşlarına yönelik endişeler, Brexit belirsizliği ve dünyanın farklı bölgelerinde artan jeo-politik risk algısı, dünya ekonomisinde belirgin bir yavaşlamaya yol açtı. Uluslararası ticarette yavaşlama ve dünya genelinde yatırımların azalması, gelişmiş ülke merkez bankalarını tedirgin etmeye başladı. Bu süreçte IMF de dünya ekonomisi için büyüme tahminlerini sene içinde 4 kez olmak üzere aşağı yönlü revize ederek en son Ekim'de %3'e indirdi. Beklentilerin aksi istikametinde oluşan bu tablo, Fed'in para politikasını gözden geçirmesine neden oldu. Sonuç itibariyle Fed faizleri 2019'da 3 kez indirirken, ECB de zaten %-0,4 olan politika faizini 10 baz puan daha indirerek %-0,5 olarak belirledi.

Bu gelişmeler Türkiye'ye nasıl yansıdı?

Bu gelişmelerin Türkiye'ye iki önemli yansıması oldu. Dünya ekonomisindeki yavaşlama, özellikle de başta Almanya olmak üzere Avrupa'da büyüme hızlarının belirgin bir şekilde düşmesi, Türkiye'nin ihracatının arzu edilen seviyelerin çok daha altında bir hızda büyümesine neden oldu. Öte yandan, gelişmiş ülke merkez bankalarının düşük faiz ve bol likidite politikalarına dönmeleri, gelişmekte olan ülkelere yönelik risk iştahını artırdı. Yoğun seçim takvimi ve jeo-politik riskler nedeniyle yılın önemli bir bölümünde yurtdışındaki uygun likidite koşullarından yeterince faydalanamayan yurtiçi piyasalar, Ekim'in sonlarından itibaren yabancı yatırımcıların tercih ettiği adreslerden birisi oldu.

2019 Türkiye ekonomisi açısından zorluklarla dolu bir yıl oldu. 2018'in Ağustos ayında piyasalarda yaşanan sarsıntı, oldukça ağır bir borç yükü altında bulunan şirketler kesiminin direncini daha da zayıflattı. 2019'daki seçimler ve Amerika ile ilişkilerde yaşanan sıkıntılar, Türkiye'ye özgü risk algısının yılın önemli bir bölümünde oldukça yüksek seviyelerde kalmasına neden oldu. Bu nedenle, yılın önemli bölümünde faizler yüksek seviyelerde kalırken, kurlarda da zaman zaman yükselişler kaydedildi. Bu durum, zaten sıkıntıda olan şirketler kesiminin yükünü daha da ağırlaştırdı. İç talepteki yavaşlamayla birlikte cirolar düşerken, ihracatın da ancak sınırlı bir büyüme göstermesi, şirketlerin borç ödemeleri için yaratabileceği kaynakları kısıtladı. Bunun bir sonucu olarak, bazı şirketler işlerini tasfiye etmek zorunda kalırken, bazıları da işlerini önemli ölçüde küçülttü. Tüm bu gelişmelerin en olumsuz yansıması, işsizlik oranının %14'lere kadar yükselmesi oldu.

"SON YILLARDA GERİLEYEN VERİMLİLİK VE ÜRETKENLİK GÖSTERGELERİNİN ARTMASINI SAĞLAYACAK YAPISAL REFORMLARIN HAYATA GEÇİRİLMESİ GEREKİYOR. O ZAMAN, TÜRKİYE EKONOMİSİNİN SÜRDÜRÜLEBİLİR BÜYÜME PATİKASINA ULAŞMASI İÇİN HİÇBİR ENGEL YOK."

2020 için daha iyimser bir tablodan söz etmek mümkün mü?

2019'un yaz aylarından itibaren Türkiye'ye özgü risk algısındaki iyileşmeyle birlikte, öncelikle finansal piyasalarda nispi bir istikrar sağlandı. Bu ortamdan ve enflasyondaki düşüşten faydalanan Merkez Bankası, Temmuz'daki toplantısında başladığı faiz indirimlerine, sonraki iki toplantısında da devam etti ve toplamda 10 puanlık indirimle, politika faizini %14'e çekti. Bu süreçte, tahvil piyasasında faizler %25'in üzerindeki seviyelerden, Aralık başında %12'lere kadar düşerken, mevduat ve kredi faizlerinde de de benzer şekilde sert bir düşüş gözlendi. Tüm bu gelişmeler, Ağustos ayından itibaren iç talepte kıpırdanmaya yol açtı. Yılın son çeyreğine girerken kamu bankalarının düşük faiz kampanyalarının da devreye girmesiyle, 2019'un son üç ayında ekonomideki toparlanmanın biraz daha belirgin hale gelmesi bekleniyor. Bunun sonucunda, oldukça zor geçmesi beklenen 2019 yılını, %0,5 gibi bir büyüme oranı ile kapatmak mümkün olacak gibi gözüküyor.

2019'un sonunda yakalanan bu ivmenin, 2020 yılına da taşınması muhtemel görünüyor. Ancak, 2020'de ekonomideki büyümenin kalıcı bir şekilde yükselmesi için, hem yerli hem de yabancı yatırımcıların Türkiye ekonomisine duydukları güvenin biraz daha kuvvetlenmesi gerekiyor. 2018'in ortalarından beri sert bir şekilde daralan yatırım harcamaları, orta ve uzun vadede Türkiye ekonomisinin üretim kapasitesi üzerindeki en büyük kısıtı oluşturuyor. Bu nedenle, düşük faiz-hızlı kredi büyümesiyle desteklenen kısa vadeli büyüme ataklarından ziyade, orta ve uzun vadede üretim kapasitemizi artıracak yatırımlara imkân verecek bir faaliyet ortamı yaratacak politikalara ihtiyaç duyuluyor. Bununla birlikte, son yıllarda belirgin bir şekilde gerileyen verimlilik ve üretkenlik göstergelerinin tekrar artmasını sağlayacak yapısal reformların da hayata geçirilmesi gerekiyor. Tüm bunlar yapıldığı zaman, Türkiye ekonomisinin sürdürülebilir büyüme patikasına ulaşması için önünde hiçbir engel bulunmuyor."

PROF. DR. SEYFETTİN GÜRSEL: "BATIK BORÇLAR SORUNU ÇÖZÜMLENMELİ"

Batık borçlar sorunu çözümlenmeden bilançosu yeterince kuvvetli olmayan bazı bankaların, kredi çarklarını güçlü canlanmayı tetikleyecek ölçüde harekete geçiremeyeceğinin altını çizen Prof. Dr. Gürsel, şu değerlendirmeleri yapıyor: "Tasfiye edilecek borçların karşılığının çok yüksek olduğu belli oluyor. 100 dolarlık bir borcu, bu konuda uzmanlaşmış uluslararası kurumların paçalda kaça satın alacağı belli değil ama yüksek borçlu şirketlerin düşük varlıkları/yüksek riskleri nedeniyle paçal alış fiyatının bir hayli düşük olduğu tahmin edilebilir. Diyelim ki bu paçal fiyat 40 dolar. Kalan 60 dolar kim tarafından ödenecek? Bankalar tümünü ödeyemez. Belli ki bir kısmını bankalar ödeyecek ve öz kaynaklarını artırmak zorunda kalacaklar. Ama ne kadarına güçleri yetecek? Yine belli ki kalan kısmını devlet ödeyecek ve bankaları bir şekilde uzun vadeli borçlandıracak ya da ortak olacak. Bunun için ucuz ve uzun vadeli kredi bulması şart. Ama nasıl ve kimden? Bu sorulara yanıt bulunmadığı sürece batık borç sorunu da çözümsüz kalmaya devam edecek demektir."

"ALARM MODUNDA SOĞUMA"

2019 yılına ellerimizde iki ağır yükle girdiğimize işaret eden Koç Üniversitesi - TÜSİAD Ekonomik Araştırma Forumu (EAF) Direktörü, Yapı Kredi Ekonomik Araştırmalar Kürsüsü Başkanı ve Koç Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Selva Demiralp, "Bir elimizde geçmişte uygulanan popülist politikalarla aşırı ısınıp soğumaya başlamış bir ekonominin getirdiği kırılganlıklar, bir elimizde Ağustos 2018'de yaşanan kur şokunun getirdiği önemli risk ve belirsizlikler mevcuttu" diyor.

Enflasyon yıl içinde yüzde 20'lerden yüzde 11'lere düşerken cari açığın da neredeyse kapandığını anlatan Prof. Dr. Selva Demiralp, "Ancak bu iyileşmeler sağlıklı bir büyüme patikasına oturmamızdan değil, alarm modunda kendisini soğutan bir ekonomiden kaynaklandı" diyor. Aşırı ısınan bir ekonomide ideal yavaşlamanın koordinasyon içinde çalışan maliye ve para politikalarının iş birliği sonucunda gelmesi gerektiğinin altını çizen Demiralp, kontrollü bir soğuma ile ekonomik büyümenin potansiyel büyüme oranı olarak nitelendirilen yüzde 5 civarında sabitlenmesinin mümkün olacağını kaydediyor. Demiralp şöyle diyor: "Bizde ise maalesef öyle olmadı. Büyümede bir yavaşlama ihtiyacı hiçbir zaman politika hedefi olarak görülmedi. Bunun sonucunda gelen kontrolsüz yavaşlama ise verilen onca desteğe rağmen ekonomiyi sıfır büyüme noktasına sürükledi. Bunun yan etkisi olarak enflasyonun düşmesi ise bir başarı hikâyesi olmadığı gibi sürdürülebilir bir dezenflasyon süreci de değil."

"DÜŞ KIRIKLIKLARI YILI"

2019 yılını "umutlar ve düş kırıklıkları" başlığıyla tanımlayan Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomik ve Toplumsal Araştırmalar Merkezi (BETAM) Direktörü Prof. Dr. Seyfettin Gürsel, değerlendirmelerine 2018'i hatırlatarak başlıyor. Ekonominin 2018'de son iki çeyreğinde ardı ardına küçülüp durgunlaştığını hatırlatan Gürsel, Şubat 2018'de başlayan istihdam kayıplarına yılın ikinci yarısında yenilerinin eklenmesiyle işsizliğin büyük bir artış kaydettiğini söylüyor. Para politikalarında yaşanan tereddütler ve dış politika şokları nedeniyle döviz kurunda büyük artışlar meydana geldiğini ve zaten çift haneye yükselmiş olan enflasyonda büyük sıçrama yaşandığını anlatan Gürsel, çeşitli çabalarla daralmanın sınırlanmaya çalışıldığını anımsatıyor.

"UCUZ ATLATTIK DENEBİLİR"

2019'da çeşitli senaryolar üretilse de canlanmanın cılız kalacağı, ekonominin uzun süre düşük büyüme patikasında takılacağı yönündeki senaryoya daha yakın olduğunu dile getiren Gürsel, bugün 2019'un yüzde sıfır büyümeyle kapanacağına dair geniş bir görüş birliği olduğunu belirtiyor. Bunu da "ucuz atlattığımız" şeklinde değerlendiren Gürsel, ekonomik tabloyu şöyle anlatıyor: "İç talepteki gerileme yüzünden ithalat düştü. İhracatta belirli bir artış gerçekleşince cari işlemler açıktan fazlaya geçti. Yükselen faizler Türk Lirası varlıklara yatırımı cazip hâle getirdi. Döviz kuru 2019 yılında nispeten istikrarlı seyretti. Fiyat artışları yüzde 12 civarında tamamlanacak. Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın (TCMB) politika faizi de bu gelişmeler sayesinde önemli bir sorun yaratmadan yüzde 14'e kadar düşürülebildi. Gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) artışı da yılın ilk yarısında çeyreklik bazda ve birikimli olarak yüzde 3'ü buldu. Üçüncü çeyrekte büyüme pozitif görünse de güçlü değil. Dördüncü çeyrekte canlanmaya hız verecek gelişmeler de gündemde değil."

BİRÇOK SEKTÖR OLUMSUZ ETKİLENDİ

2019'da bankacılık hariç hemen her sektörün küçüldüğünü belirten Prof. Dr. Emre Alkin, 2019 yılını değerlendirirken, "IMF, Dünya Bankası gibi kurumların ekonominin yüzde 2,5 küçüleceği şeklinde çok olumsuz yorumları vardı. Ben senenin neredeyse ilk çeyreğinden sonra Türkiye ekonomisinin yüzde sıfır büyüyeceği ısrarında bulundum" diye konuşuyor.

Otomotiv ve inşaatın yılın en kötü etkilenen sektörleri olduğunu belirten Alkin, büyüme modeli inşaat sektörü üzerine kurulduğu için bu durumun istihdama da çok olumsuz etki ettiğini açıklıyor. İhracatın her zamanki gibi ülke ekonomisini sırtladığını vurgulayan Alkin, "Tekstil-konfeksiyon fiyat kırarak kendini toparlıyor. Kimyevi

PROF. DR. EMRE ALKİN: "ASIL BÜYÜK TEHLİKE BREXIT'TE"

Artık diplomaside ve iç siyasette çok değişik paradigmaların hâkim olmaya başladığını dile getiren Prof. Dr. Emre Alkin, "20. yüzyıla ait dış politikanın 21. yüzyılda geçerli olmadığını, liderlerin beklediğimiz gibi davranmadığını, aynı zamanda adım adım da dünyayı büyük savaşa sürüklemek isteyen bir yaklaşım görüyorum" diye konuşuyor. Suriye'ye müdahale ya da Doğu Akdeniz'deki gerginliğin Türkiye ekonomisini etkilemeyeceğini düşünen Alkin, asıl büyük tehlikeyi Brexit'te görüyor. 2016'daki Brexit oylamasından sonra bu açıklamayı yaptığını hatırlatan Alkin, eğer bir savaş çıkarsa Brexit yüzünden Avrupa'da çıkacağını dile getiriyor.

PROF. DR. SELVA DEMİRALP: "ENFLASYONDA YAPIŞKANLIK KAÇINILMAZ"

"2019 boyunca gerek TCMB başkanının görevden alınması gerekse akabinde gelen agresif faiz indirimleri, Merkez Bankası'nın bağımsızlığı konusunda ciddi bir erozyona işaret ediyor. Kredibilitesini kaybetmiş bir merkez bankasının ise ileriye yönelik enflasyonla mücadele edebilmesi neredeyse imkânsız. İşte bu nedenle 2020 yılı için konulan yüzde 8,5'lik enflasyon tahmimine (oldukça yüksek bir rakam olmasına rağmen) erişilmesi zor görüyorum. Zira Merkez Bankası'nın koyduğu hedefler ciddiye alınmadığı sürece geriye dönük fiyatlama davranışı devam edecek ve enflasyondaki yapışkanlık kaçınılmaz olacak."

maddeler sağlam ayakta duruyor. İthalatın da azalmasıyla lojistik gibi sektörler küçüldü" değerlendirmesini yapıyor.

90'LI YILLARA DÖNÜŞ MÜ?

Yılı "90'lı yıllara dönüş" olarak özetleyen Karar Gazetesi Yazarı İbrahim Kahveci, bütçe açığının dokuz ayda 80 milyar liranın üzerine çıktığını, bunun yapılan fazladan harcama ve Merkez Bankası kaynaklarından elde edilen 70 milyar liranın üzerinde bir sürpriz kaynağa rağmen gerçekleştiğini vurguluyor. Yılın tamamında 961 milyar lira gider öngörüldüğünü, dokuz ayda bu hedefin yüzde 77'si olan 739,6 milyar liranın harcandığını belirten Kahveci, gelir tarafındaysa hedeflenen ile gerçekleşme oranının Merkez Bankası ek kaynaklarına rağmen yüzde 74,3'te kaldığını belirtiyor. İkinci bir kamusal kaynak olan kamu bankalarının, yıl içerisinde bankacılık sektörünce verilen TL kredilerinin tamamını karşıladığını açıklayan Kahveci, "Temel sorun şudur: Kamu tarafından kaynakların kullanılması ve kullandırılması ne kadar verimli? Kamu kredileri ve harcamaları ne kadar üretken ve katma değer sağlayıcıdır" diyor.

Bütçe üzerinden yapılan 150 milyar lirayı aşan ek harcamanın ve kamu bankaları üzerinden sağlanan 117 milyar liralık kredinin ekonomide nasıl bir etki yaptığını sorgulayan Kahveci, "2017 yılından hatırladığımız Kredi Garanti Fonu (KGF) yaklaşık 200 milyar liralık ek kredi genişlemesi ile GSYH'de yüzde 7,5 büyümeye imkân verebilmişti. Oysa şimdiki kredi genişlemesi GSYH üzerinde büyümeyi sağlamaktan uzak" diye konuşuyor.

EKONOMİDE DİBİ GÖRDÜK MÜ?

Prof. Dr. Selva Demiralp, "Dibi gördük mü?" sorusuna "2020 yılında izlenecek politikalara ve dış konjonktüre bağlı" diye cevap veriyor. ABD Merkez Bankası'ndan (FED) gelen "ihtiyati faiz indirimleri"ni hem piyasaları ürkütmeyen hem de gelişmekte olan ülkelere yönelik risk iştahını destekleyen adımlar olarak yorumlayan Demiralp, içeride ise atılacak politika adımlarının uzun vadeli çözümlere odaklanmasının ve güven ortamını tazelemesi gerektiğini vurguluyor. Demiralp, "Şimdilik global rüzgârı arkamıza aldığımızı söyleyebiliriz. Ancak bu hava değişir ve resesyon fiyatlamasına geçilirse bu durum bizim için olumsuz olur" derken başka noktalara dikkat çekiyor. Atılacak politika adımlarının uzun vadeli çözümlere odaklanması ve güven ortamını tazelemesinin çok önemli olduğunu söyleyen Demiralp, "Resesyonda olan bir ekonominin para ve maliye politikasının ekonomiye destek vermesi elbette anlaşılır, olması gereken de odur. Ancak bu tür destekler makroekonomik hedeflerle tutarlı olduğu sürece ve şeffaflıktan, hukuk ilkelerinden, kurumsallıktan, serbest piyasa ekonomisinden feragat etmediği zaman etkili olur" yorumunu yapıyor. Demiralp 2019'da özel sektör borç sorununun hâlâ çözülemediğini kaydediyor: "Geçmişten gelen kırılganlıkların ve yüksek enflasyonun para politikasının elini kolunu bağlaması ve gevşek para politikasına izin vermemesi 2020 yılına ve sonraki senelere devredeceğimiz kötü bir miras olacak."

2020'DE YÜZDE 5 BÜYÜME HEDEFİ

Gelecek yıl için belirlenen yüzde 5 büyüme hedefinin güçlü bir canlanma gerektirdiğini belirten Prof. Dr. Seyfettin Gürsel, batık borçlar konusunun sorun oluşturduğunu hatırlatıyor. Ekonomi yönetiminden, bu yükün bankaların sırtından kaldırılacağı yönünde açıklama geldiğini, ancak çözümün hiç de kolay olmadığının anlaşıldığını dile getiren Gürsel, tasfiye edilecek borçların karşılığının çok yüksek olduğunu belirtiyor. İkinci büyük sorunun yatırımlar cephesinde yaşandığını kaydeden Gürsel, "Yatırımlarda hiç kıpırdanma olmadı aksine azalmaya devam etti. Bunun başlıca nedeni de yüksek faizler değil, geleceğe olan güvensizlik" diyor. Gürsel, TCMB'nin para politikasını, kısaca fonlama faizini, bağımsız bir şekilde tayin etme olanağına artık sahip olmadığını vurguluyor. "Bu, kaçınılmaz olarak yanlış para politikası izleyeceği anlamına elbette gelmez. Ama böyle bir riskin küçümsenemeyecek düzeyde olduğunu düşünüyorum" diye konuşan Prof. Dr. Gürsel, 2020'de TCMB'nin yeni yönetimini zor bir sınavın beklediğini anlatıyor. Yılın yaklaşık yüzde 12'lik enflasyon ve onun birkaç puan üzerinde bir kredi faiz düzeyi ile başlayacağını söyleyen Gürsel, bunun iç talebi istenen ölçüde canlandırmak için yeterince düşük sayılmadığının altını çiziyor.

2020 DAHA İYİ BIR YIL OLACAK

Önümüzdeki yılın daha iyi olacağının altını çizen Prof. Dr. Emre Alkin, yüzde 3,5-5 arası büyüme beklediğini belirtiyor. Alkin, ülkede çok ciddi bir panik olmadığı sürece döviz kurlarında da sert hareketler beklemediğinin altını çiziyor.

2020'de ertelenmiş tüketimin bir kısmının piyasaya geri dönmesi beklentisini anlatan Kahveci, özellikle yarı dayanıklı tüketim mallarında bu dönüşün daha gözle görülür olmasının beklenebileceğini belirtiyor. Ekonomide güven unsuru etkisi ile yatırım ve yeniden reel büyüme döngüsü için henüz çok erken olduğunu vurgulayan Kahveci, sadece tüketime dayalı kayıpların bir kısmının telafisinin mümkün olabileceğini söylüyor. İbrahim Kahveci'nin, gördüğü en büyük risk şöyle: "En büyük risk, parasal genişleme ve Merkez Bankası ile kamu bankaları arasında şeffaf olmayan bir döviz işlem sarmalının yaşanması nedeniyle biriken enflasyon ve kur riskinin ortaya çıkması olabilir."

PLASTİK MESELESİNİN ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK İŞ DÜNYASINDAN KARARLI ADIMLAR

20. YÜZYILIN EN ÖNEMLİ BULUŞLARINDAN BİRİ KABUL EDİLEN PLASTİK, 21. YÜZYILDA İKLİM DEĞİŞİKLİĞİYLE BİRLİKTE GEZEGENİMİZİN SAĞLIĞI VE TÜM CANLI YAŞAMI İÇİN EN BÜYÜK TEHDİTLERDEN BİRİ HALİNE GELDİ. DÜNYANIN ÖNDE GELEN SANAT ETKİNLİKLERİ ARASINDA GÖSTERİLEN İSTANBUL BİENALİ DE BU YILKİ TEMASINI OKYANUSLARDA YÜZEN DEVASA ATIK YIĞININA BİLİM ÇEVRELERİNİN VERDİĞİ İSİM OLAN "YEDİNCİ KITA"DAN ALDI. SANAT ARACILIĞIYLA HER BİRİMİZİ BİR KEZ DAHA TÜKETİM ALIŞKANLIKLARIMIZLA VE TÜM DÜNYADAKİ CANLILAR ÜZERİNDEKİ ETKİMİZLE YÜZLEŞTİREN İSTANBUL BİENALİ'NİN ARDINDAN İŞ DÜNYASINDAN İLK AÇIKLAMA KOÇ HOLDİNG'DEN GELDİ. KOÇ HOLDİNG CEO'SU LEVENT ÇAKIROĞLU, "90 BİNİ AŞKIN ÇALIŞMA ARKADAŞIMIZIN YER ALDIĞI TÜM KOÇ TOPLULUĞU ŞİRKETLERİ VE KURULUŞLARINDA 2020 SONUNA KADAR TEK KULLANIMLIK PLASTİK TÜKETİMİNE SON VERECEĞİMİZİ TAAHHÜT EDİYORUZ" DEDİ.

Bir dikişte içip bitirdiğimiz plastik şişeyi çöpe attığımızda yok olması yüzyıllar alıyor. Dünyada her yıl 400 milyon tona yakın plastik üretiliyor. Çevre kirliliğine yol açan plastik atığın neredeyse yarıdan fazlası son 20 yılda üretildi. Üretimi kolay, maliyeti düşük ve hafif; buna karşın iklim değişikliğiyle birlikte dünya ve çevre sağlığı için en açık tehditlerin başında.

İstanbul Kültür Sanat Vakfı tarafından Koç Holding desteğiyle düzenlenen 16. İstanbul Bienali'nin "Yedinci Kıta" teması, dünyada yaşanan plastik sorunu ve etkilerine dikkati çekti. Okyanuslarda plastik atıkların toplandığı beş plastik adası bulunuyor, bunların ikisi Pasifik Okyanusu'nda, ikisi Atlas Okyanusu'nda, biriyse Hint Okyanusu'nda yer alıyor. Akdeniz ise altıncı en büyük deniz çöpü birikim alanı konumunda. Akdeniz'deki mikro plastik yoğunluğu düşündürücü seviyelerde. Yoğunluk, kilometrekarede 1,25 milyon parçacık ile okyanuslardaki beş plastik adasının her birinden neredeyse dört kat daha fazla. Mikroplastik parçaları gıda zincirine dâhil olduğunda hem hayvan sağlığını, hem de insan sağlığını açıkça tehdit ediyor. Her yıl 100 bin deniz canlısı plastik nedeniyle hayatını kaybediyor. WWF'in 2019 yılında yayınladığı rapora göre ortalama bir insan haftada 5 gram plastik tüketiyor olabilir. Bu miktar bir kredi kartıyla aynı.

İnsan sağlığına, çevreye ve ekonomiye zarar veren bu büyük sorunu çözmek için bireylere, topluma,

DÜNYANIN YENİ GÜNDEM MADDESİ: PLASTİK ATIKLAR

Ortalama kullanım süresi dakikaları geçmeyen tek kullanımlık plastiklerin yok olması doğada yüzyıllar alabiliyor. Bugüne kadar üretilmiş her 4 plastikten 3'ü şu anda atık olarak kirlilik oluşturuyor. Plastiklerin doğada kaybolmasının yüzlerce yıl sürdüğü dikkate alındığında; denizlerdeki plastik atık miktarının küresel çözüm bekleyen en önemli sorunların başında geldiği görülüyor.

Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Direktörü Oya Ünlü Kızıl, Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu ve Koç Holding İnsan Kaynakları Direktörü Özgür Burak Akkol, Koç Topluluğu'nun plastik meselesinde çözüme katkı sağlayacak adımlar atmaya yönelik kararlılığını kamuoyu ile paylaştı.

devletlere ve iş dünyasına önemli roller düşüyor. 2015 yılında kabul edilen Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri denizlerdeki kirlilikle mücadele de dâhil olmak üzere doğal kaynakların akılcı kullanımı ve en önemlisi de tüm küresel meseleler için iş birliği yapılması konusunda çağrıda bulunuyor.

KOÇ HOLDİNG TEK KULLANIMLIK PLASTİK TAAHHÜDÜNÜ AÇIKLADI

Koç Holding, ana sponsoru olduğu İstanbul Bienali ile bir kez daha gündeme gelen bu küresel sorunun çözümüne yönelik kararlılığını Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu'nun açıkladığı taahhüt ile ortaya koydu.
Tek kullanımlık plastiklerin kullanımının azaltılmasını önemli bir başlangıç noktası olarak gördüklerini açıklayan Çakıroğlu, tüm Koç Topluluğu'nu kapsayan bir taahhüt oluşturduklarını, önümüzdeki 1 yıl içinde bu taahhüdü gerçekleştirmeye yönelik bir dizi çalışmayı aynı anda başlatacaklarını açıkladı:

ÇAKIROĞLU: "KOÇ TOPLULUĞU ŞİRKETLERİ VE KURULUŞLARI OLARAK 2020 SONUNA KADAR TEK KULLANIMLIK PLASTİK TÜKETİMİNE SON VERECEĞİMİZİ TAAHHÜT EDİYORUZ. ANCAK BU SADECE BİR BAŞLANGIÇ. ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEMDE PLASTİĞE YÖNELİK ÇALIŞMALARIMIZIN KAPSAMINI DAHA DA GENİŞLETECEĞİZ."

"90 bini aşkın çalışma arkadaşımızın yer aldığı tüm Koç Topluluğu şirketleri ve kuruluşları olarak 2020 sonuna kadar tek kullanımlık plastik tüketimine son vereceğimizi taahhüt ediyoruz. Ancak bu sadece bir başlangıç. Önümüzdeki dönemde plastiğe yönelik çalışmalarımızın kapsamını daha da genişleteceğiz.

Konuşmasında Koç Topluluğu'nu kapsayan bir taahhüt oluşturduklarını dile getiren Levent Çakıroğlu, gelecek bir yıl içinde bu taahhüdü gerçekleştirmeye yönelik pek çok çalışmaya imza atacaklarını kaydetti.

İŞ DÜNYASI PLASTİK GİRİŞİMİ KAPSAMINDA İŞ BİRLİĞİ YAPAN KURUMLARIN KATKILARI ŞÖYLE OLACAK:

"Global Compact Türkiye olarak şirketlerimize küresel deneyimi ve bilgi birikimimizi aktaracağız ve uluslararası ağlardan uzman desteği sağlayacağız. Ayrıca Türkiye'de ortaya çıkan başarılı örnekleri bölgesel ve küresel ağlarda paylaşarak ilerlemenin yayılmasına katkı vereceğiz."
Ahmet Dördüncü,
Global Compact Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı

"Misyonumuz doğrultusunda SKD Türkiye olarak iş dünyasının taahhüt verme ve çözümler üretme aşamasında desteğe ihtiyacı olacağını biliyoruz. Bu konuda şirketlere kapasite gelişimi, iyi uygulama geliştirme ve yaratıcı çözümler sunma konusunda geniş destek vereceğiz."
Ebru Dildar Edin,
İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği Yönetim Kurulu Başkanı

"TÜSİAD olarak en önemli rolümüzü girişimin sağladığı bilgi ve tecrübenin plastik konusunda politika oluşturma ve savunuculuk çalışmalarına entegre etme olarak görüyorum. Girişimin bu yönüyle kamu ile güçlü bir işbirliği zemini olduğuna da inanıyorum."
Simone Kaslowski,
TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı

İŞ DÜNYASI PLASTİK GİRİŞİMİ, ÖZEL SEKTÖR KURULUŞLARININ PLASTİĞE YÖNELİK TAAHHÜT OLUŞTURMALARINI TEŞVİK ETMEYİ VE ŞEFFAF BİR ŞEKİLDE TAAHHÜTLERİNİ YILLIK OLARAK RAPORLAMALARINI SAĞLAMAYI HEDEFLİYOR.

Halen Koç Topluluğu şirketlerinde plastik kullanımının azaltılmasından, plastiğe alternatif üretmeye veya döngüsel sistemler kurmaya kadar farklı odak alanlarında çalışmalar mevcut. Odağımıza bu çalışmaların yaygınlaşması ve hızlanmasını alacağız" dedi.

İŞ DÜNYASI PLASTİK GİRİŞİMİ'NDE BİRLEŞTİ

Koç Holding'in plastik taahhüdünü kamuoyu ile paylaşmasının ardından iş dünyası kuruluşları da oluşturdukları İş Dünyası Plastik Girişimi ile çözümün parçası olmak üzere harekete geçtiler.

Girişim, özel sektör kuruluşlarının plastiğe yönelik taahhüt oluşturmalarını teşvik etmeyi ve şeffaf bir şekilde taahhütlerini yıllık olarak raporlamalarını sağlamayı hedefliyor. İş Dünyası Plastik Girişimi'nin çağrısına ilk etapta cevap veren 26 şirket 2021 yılına kadar plastik taahhütlerini belirleyeceklerini açıkladı.

20 Kasım'da ARTER'de gerçekleşen İş Dünyası Plastik Girişimi toplantısının açılışında konuşan Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu "Özel sektörün küresel sorunların çözümündeki sorumluluğu her geçen gün artıyor" dedi, iş dünyasına düşen sorumlulukları sıraladı: "Türkiye'de ve dünyada plastik kirliliğine yönelik geliştirilecek çözümlerin aciliyeti göz önünde bulundurulduğunda, bu karmaşık ve büyük sorun için hep birlikte harekete geçmek çok büyük önem taşıyor. Küresel ölçekte özel sektör tarafından geliştirilen iş birliklerinin sayısı ve kapsamı hızla artıyor. Döngüsel ekonomi modellerini desteklemekten, plastik kirliliğini azaltacak yenilikçi çözümlere yatırım yapmaya, sektörel rehberler geliştirmekten birincil plastik kullanımını azaltmaya kadar geniş bir yelpazede çalışmalar yürütülüyor. Bu amaçla, bugün Global Compact Türkiye, İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği ve TÜSİAD'ın girişimiyle bizi ortak bir vizyon etrafında bir araya getiren kararlılığı çok önemli buluyorum."

Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu'nun ardından söz alan İKSV Genel Müdürü Görgün Taner ise; "İstanbul Bienali bu yıl "Yedinci Kıta" başlığıyla günümüzün en önemli meselelerinden birine odaklanmıştır. Özellikle de Plastik atıklara. Bienalin çok geniş kapsamlı etkileri oldu. Yüzbinlerce izleyicimiz bienali ziyaret ederken insan faaliyetlerinin dünya ve diğer canlı türleri üzerindeki etkileri hakkında düşünme fırsatı buldu. Birçok farklı kültür kurumu bu konuyu ele alan programlar üzerinde çalışmaya başladı." dedi.

KURUMSAL SPONSOR
CORPORATE SPONSOR
Tüpraş

ARTER

ARTER'LE SANATA
DAHA ÇOK ALAN

Sergiler, etkinlikler, öğrenme ve film programlarıyla
Arter şimdi yeni binasında.

ARTER.ORG.TR

1969-2019
VEHBİ KOÇ VAKFI'NIN ELLİNCİ YILI

KURUCU I FOUNDER
Vehbi Koç Vakfı

“YAPAY ZEKÂ ÇALIŞIRKEN BİZ DAHA ÇOK İŞ YAPACAĞIZ”

“MAKİNELER HER ŞEYİ YAPTIĞINDA BİZ NE YAPACAĞIZ” ADLI ÇOK SATANLAR LİSTESİNE GİREN KİTABIN YAZARLARINDAN BEN PRING, BİLİŞİM SEKTÖRÜNÜN GELECEĞİ KONUSUNDA TARTIŞMA UYANDIRAN AMA İSABETLİ TAHMİNLERİYLE TANINIYOR. DİJİTAL DÖNÜŞÜM VE OTOMASYON ALANINDA UZMAN OLAN BEN PRING, BİZDEN HABERLER'E VERDİĞİ ÖZEL RÖPORTAJDA, YAPAY ZEKÂNIN İSTİHDAM ALANINA ETKİLERİNİ ANLATTI.

BİRAY ANIL BİRER

Yapay zekâ, dünya çapında istihdamı nasıl etkileyecek? Makineler insanların işlerini elinden mi alacak? Dönüşüm hangi sektörlerde daha hızlı ilerleyecek? Gelecekte hangi meslekler daha popüler olacak? Yapay zekâ alanındaki uluslararası rekabette hangi ülkeler önde? Bu soruları sağlıktan sigortaya, eğitimden ulaşıma neredeyse her alandaki şirketlerin dijital dönüşümü ve otomasyon alanında uzman olan Ben Pring'e yönelttik. İşte yanıtlar...

Yazarlarından biri olduğunuz “Makineler Her Şeyi Yaptığında Biz Ne Yapacağız” adlı kitapta, bilişim sektörü ve iş dünyasındaki karamsarlığa rağmen, Sanayi Devrimi'nden bu yana görülmüş en büyük fırsata çok yakın olduğumuzu iddia ediyorsunuz. Bu iddianızı biraz açar mısınız?
Pek çok kişi günümüzde yaşanan gelişmelere bakıp sofistike algoritmaların, yapay zekânın yazılımların insanların işini elinden aldığı karamsar bir gelecek tasavvur ediyor. Biz teknolojilerin büyük şirketlere nasıl entegre edildiğini ve müşterilerimizin teknolojiyi aslında nasıl kullandığını tekrar ele alıyoruz. Sonuç olarak da şunu söylüyoruz: Bu çağda ortaya çıkan, yapay zekâyla çalışan araçlar, insanların şu an yaptığı işleri inanılmaz derecede geliştiriyor ve daha kaliteli iş yapmalarını sağlıyor. Bu araçlar devreye girdiklerinde sağlık, yönetim, sigorta gibi toplumun büyük yapısal öğelerini değiştirecek ve bizim bu öğeleri daha iyi yürütmemizi sağlayacak. İnsanlar, bunun bizi daha fazla iş yapmaya sevk edeceği sonucunu görmüyorlar asıl.

Bu araçlar bizim ortaya daha iyi işler koymamızı, yeni çözümler yaratmamızı ve hiç hayal edilmemiş fikirleri hayata geçirmemizi sağlıyor. Makine yazılımlarının istihdamı ortadan kaldırdığına dair ortaya atılan iddia, söz konusu emeğin izini sürüp ölçümünü yaptığımız içerik sabit kalsaydı doğru olabilirdi. Makineleşmenin istihdamı ortadan kaldıracağını ileri süren insanların mantığının sınıfta kaldığı nokta burada. Hepimiz biliyoruz ki ortaya koyduğumuz ürünlerin içeriği, tarih boyunca sabit kalmadı. Ünlü ekonomist John Maynard Keynes de 1930'larda “Makineleşme, gelecekte insanların haftada 15 saat çalışmasına yol açacak” demişti. Yalnız hesaba katmadığı bir durum vardı. Örneğin, otomobil üretimini ele alalım. Keynes'in iddiası, 2000'li yıllarda da 1930'ların otomobillerini kullansak doğru olabilirdi. 2000 yılında, 1930'ların otomobillerinin performansından, verimliliğinden, ücretinden ve kalitesinden memnun olsaydık şimdi haftada 15 saat çalışıyor olurduk. Ama durum öyle değil. Şu an kullandığımız otomobiller inanılmaz derecede farklı. Otomobilleri daha hızlı,

"YAPAY ZEKÂYLA ÇALIŞAN ARAÇLAR, İNSANLARIN ŞU ANDA YAPTIĞI İŞLERİ İNANILMAZ DERECEDE GELİŞTİRİYOR VE DAHA KALİTELİ İŞ YAPMALARINI SAĞLIYOR, HİÇ HAYAL EDİLMEMİŞ FİKİRLERİ HAYATA GEÇİRMEMİZİ SAĞLIYOR."

daha konforlu ve daha güvenli hale getirmek, insanlara istihdam sağlamak anlamına geliyor. Yani istihdamın içeriği genişliyor, genişlemeye de devam edecek. Bu, bizim kitaptaki iddiamızın özünü oluşturuyor. Elbette şu an yaptıklarımızın bir kısmını otomatik hale getireceğiz ama yeni öğeler ortaya çıkaracağız.

Otomasyonun yaygınlaşmasıyla yeni meslekler ve işler de ortaya çıkıyor. Sizce yakın geleceğin en popüler işleri neler olacak?
Kendinizden düşünün. Bugün yaptığımız işleri ebeveynlerimize anlatmaya çalışıyoruz ama anlamakta zorlanıyorlar. 90 yaşındaki annem ne iş yaptığımı anlamıyor. Hiç anlayamadı. Umarım şu an 17 yaşında olan oğlum da benim yaşıma geldiğinde ben de onun yaptığı işi anlamam. Zira bu bir ilerleme göstergesidir. Yeni şeyler düşünüp yarattığımızın göstergesidir.

Yakın geçmişte "Geleceğin 21 Mesleği" diye bir rapor yayımladık. Bu raporda yeni mesleklerin neler olabileceğini açıkladık. Hatta "21 Meslek Daha" adında ikinci bir rapor yayımladık, çünkü pek çok mesleğin ortaya çıktığını gördük. Gelecekte popüler olacak mesleklerin bazıları epey teknik işler olacak. Bu meslekler yüksek seviyelerde teknik eğitim gerektirecek. Yapay zekâ ve yazılım teknolojilerini detaylı bilmeniz gerekecek. Öte yandan, gelecekteki bütün işlerin bilgisayar bilimlerinde doktora derecesi gerektireceğini düşünmek gerçekçi değil. İşler öyle yürüyemez.

Bizim tasavvur ettiğimiz süreçte, bazı işler çok teknik olacak, bazıları ise teknik olmayacak ama teknoloji kullanımı içerecek. Anlattığım sürecin iki ucundan örnek vermem gerekirse bir ucunda artırılmış gerçeklik ve sanal gerçeklik var. Bunlar çok büyük bir istihdam fırsatı sunan büyük ve güçlü platformlar. Bunları, hayal gücümüzle doldurabileceğimiz bir fırsatlar kovası gibi düşünün.

Birkaç hafta önce duyurulan yeni Apple ürünlerine baktıysanız, şirket sözcülerinin yapay zekânın, özellikle de artırılmış gerçekliğin fiziksel yaşamımızda oynayacağı büyük rolden bahsettiğini duymuşsunuzdur. Gözlükler, işitsel cihazlar ve başka donanım çeşitleriyle fiziksel olarak bulunduğumuz yerde bilgiye erişebileceğiz. Mesela yabancı bir ülkeye geldik, bilgi edinmek için telefonumuza bakmamıza gerek kalmayacak çünkü ihtiyacımız olan bilgiler gözlüğümüze veya işitsel cihazımıza yüklenecek. Bu, büyük ve popüler bir istihdam alanı olacak.

Bazıları bu alana şüphe ve karamsarlıkla yaklaşıyor ama biz öyle değiliz. Biz bunun çok önemli bir alan olduğunu düşünüyoruz. Sanatçılar için sanatsal işler, teknik insanlar için teknik işler, yönetimsel işler, hukuki işler; kısacası o alanda çok büyük fırsatlar yaratılıyor. Şu an emekleme dönemindeyiz, hikâyenin başındayız. Önümüzdeki 50 yıl boyunca bu hikâye olgunluk kazanacak. Bu aralar artırılmış gerçekliğin tıp alanına nasıl girdiğine dair muhteşem videolar izleyebilirsiniz. Tarama, MRI ve diğer medikal verilere dayalı bir şekilde vücudun artırılmış gerçeklik versiyonuna bakılabiliyor. Vücudun içini görebilmek, sanki bilim kurgunun gerçeğe dönüşmüş hâli. Bu, sürecin teknik ucu.

Teknik olmayan bir örnek verebilir misiniz?
Sürecin teknik olmayan ucunda çok sevdiğimiz fikirler ortaya sürülüyor ve uygulamaya geçiyor. Piyasada örnekleri var. Mesela geçenlerde Guardian gazetesi, California'da kurulan "Mon Ami" (Arkadaşım) adında bir "start-up" şirketiyle ilgili bir makale yayımladı. Dünyanın pek çok yerinde insanların, özellikle de yaşlıların çok izole bir sosyal hayat sürdüğü gerçeğinden yola çıkan bir uygulama. Bu insanların çocukları ülkenin öbür ucunda yaşıyor; eşleri ise vefat etmiş. Çok yalnızlar ve çok izole bir yaşam sürüyorlar. İzole ve yalnız bir yaşamın en kötü sağlık sorunlarına sebep olduğunu öne süren çalışmalar var. Bu uygulamanın amacı ise Uber tarzı bir fikirden yola çıkıyor ve onun sayesinde, genç veya orta yaşına yaklaşan bir insansanız, boş vaktiniz de varsa, yaşlı kişilere "Sizinle yürüyebilirim" veya "Köpeğinizi gezdirebilirim" ya da "Size muhabbete gelebilirim" diyerek boş zamanınızı paraya çevirebilirsiniz. Bunu yaparken de bu insanların yalnızlığını azaltacak ve belki de sağlık harcamalarını azaltmaya yardım edeceksiniz. İngiltere'de

"90 YAŞINDAKİ ANNEM NE İŞ YAPTIĞIMI ANLAMIYOR. UMARIM 17 YAŞINDAKİ OĞLUM DA BENİM YAŞIMA GELDİĞİNDE BEN DE ONUN YAPTIĞI İŞİ ANLAMAM. ZİRA BU BİR İLERLEME GÖSTERGESİ."

BENJAMIN PRING KİMDİR?

İngiltere'de doğup büyüyen ve Manchester Üniversitesi Felsefe Bölümü'nden mezun olan Ben Pring, Cognizant İş Geleceği Merkezi'nin kurucusu ve yöneticisi. Pring, Türkçe basımı 2019 yılında gerçekleşen "Makineler Her Şeyi Yaptığında Biz Ne Yapacağız" ve "Code Halos; How the Digital Lives of People, Things and Organizations Are Changing the Rules of Business" (Kod Haleleri: İnsanların, Nesnelerin ve Şirketlerin Dijital Hayatı Ticaret Kurallarını Nasıl Değiştiriyor- 2014) adlı çoksatar ödüllü kitapların da ortak yazarlarından.

Daha önce danışmanlık firması Gartner'da 15 yıl boyunca bulut bilişim ve küresel kaynak kullanımı konularında araştırma ve danışmanlık yapan ve Gartner'ın prestijli "Düşünce Lideri" ödülünü kazanan Pring, bilişim sektörünün geleceği konusunda tartışma uyandıran ama isabetli tahminleriyle tanınıyor.

Harvard Hukuk Fakültesi'nin "Labor and Work Life" (Emek ve İş Yaşamı) programının danışma kurulunda yer alan Ben Pring, 2018 yılında dünya çapında etkin siyasî liderlerin yanı sıra iş dünyası, basın-yayın ve akademi çevrelerinin en önde gelen temsilci ve uzmanlarının bir araya gelmesiyle yapılan yıllık Bildenberg toplantısı katılımcılarından biri oldu.

Çalışmaları Wall Street Journal, the Financial Times, the London Times, Forbes, Fortune, the MIT Review, the Daily Telegraph, Quartz, Inc., Axios gibi yayınlara konu olan Pring, 2000 yılından beri Boston'da yaşıyor.

yalnızlık konusuyla ilgilenen bir bakan var şu an, düşünebiliyor musunuz? Sosyal izolasyon meselesini ele alıyor. Uber'e benzeyen bu uygulama da şu an paraya çevirmediğiniz bir zaman dilimini paraya çevirmenizi sağlıyor. Teknolojinin, daha önce hiç var olmamış bir iş yaratmasının küçük ve eğlenceli bir örneği bu.

Verdiğiniz bu spesifik örnekte, çıkabilecek sorunlardan biri yaşlı insanların düşük teknolojik okuryazarlıkları olabilir mi?
Doğru. Şu an 80 yaşında olan bir insan teknolojiye çok aşina değil. Örneğin 90 yaşındaki annem akıllı telefon veya bilgisayar kullanamıyor. Öte yandan, 5-10 yıl sonra 50-70 yaşına gelecek insanlar teknolojiye daha aşina olacak. Onlar muhtemelen şu an bir akıllı telefon uygulaması kullanıyor. Şu an hayatını çevrimiçi sürdüren kişiler ise yaşlandıklarında bu konuda rahat olacak.

Dünyada birçok global şirket dijitalleşme konusunda önemli yol aldı. Koç Holding'in de grup bünyesindeki şirketlere uzanan "Dijital Dönüşüm" isimli bir programı var. Sizce "küresel ligin liderleri" otomasyon ve dijitalleşme konusunda ne kadar başarılı?
Son 20 yılda, internet hayatımıza girdikten sonra ortaya çıkan yeni bir şirket türü var. Onlara hepimiz aşinayız: Facebook, Netflix, Uber vs. Bu şirketler, dijital teknoloji kullanmakta çok başarılı. Öte yandan Koç Grubu gibi Fortune dergisi listelerinde yer alan, 50-100 yıl önce kurulmuş çok büyük şirketler de var. Bunların bazıları dijital dönüşümü gündemlerine almıyor, buna ayak uyduramıyor. Uzun süredir uyguladıkları iş pratiklerini değiştirmekte çok zorlanıyorlar. Ne yazık ki Fortune dergisinin 500 şirketten oluşan listesinin yüzde 10'undan azını "gerçek anlamda modern şirketler" olarak tanımlayabilirim. Dijital yerli şirketlerle rekabet edebilenlerin sayısı bu kadar.

Ben Pring'in yazarları arasında olduğu kitaplar çeşitli ödüller kazandı.

Ben Pring'e göre otomasyon, istihdamı daraltmak yerine onun içeriğini genişletiyor.

YENİ SOĞUK SAVAŞ, YAPAY ZEKÂ ALANINDA

Yapay zekâ ve teknoloji alanında her ülke aynı hızda ilerlemiyor. Dolayısıyla iş dünyasındaki değişim de her ülkede aynı hızda gerçekleşmiyor. İş gücünde teknolojiye paralel yaşanan değişim farklı ülkelere, farklı coğrafyalara nasıl yansıyacak bu süreçte?

Şu an en agresif biçimde ilerleyen ülkeler ABD ve Çin. Çinliler, hükûmetin de desteğiyle toplumlarının pek çok farklı alanında ve şirketlerinde yapay zekâya yatırım yapıyor. Pek çok teknoloji de ABD'nin üniversitelerinden ve büyük şirketlerinden çıkıyor. İngiltere, bu alanda ilerlemiş üçüncü ülke olabilir. Londra'da Deep Mind adında önemli bir şirket var; yapay zekâ teknolojisindeki en sofistike geliştiricileri bünyesinde barındırıyor. Bu da İngiltere'ye avantaj sağlıyor. Bu ülkelerle dünyanın başka ülkeleri arasındaki fark, dünyada olan biteni etkiliyor elbette. Rusya'nın devlet başkanı Vladimir Putin, bir süre önce "Yapay zekâyı kontrol eden, dünyayı kontrol eder" dedi. Bu, büyük bir argüman ve ben de aynı fikirdeyim.

ABD, Avrupa, Çin ve Rusya hem askerî hem de güvenlik alanlarında bu teknolojiye çok önem veriyor. En sofistike yapay zekâyı oluşturmak için en yetenekli insanlar bir araya getiriliyor; sanki yeni bir ordu inşa ediliyor. Bir nevi yeni bir soğuk savaş oluşuyor.

Şirketiniz Cognizant bünyesinde şirketlerin dijitalleşmesine destek sağlıyorsunuz. Bu şirketler sizden hizmet aldıktan sonra size nasıl dönüşler veriyorlar?
Çoğunlukla epey iyi geribildirim alıyoruz. İnsanlar belli ki yapmaya çalıştığımız şeyi görüyor. Bu dönüşümün her geçen gün daha önemli hâle geldiğinin farkındalar; bu gerçeğe sırt çeviremiyorlar. Pek çok şirket bunu göz ardı etmeye çalıştı aslında. Bu konuya yeterince kaynak (zaman, para, enerji, dikkat, insan kalitesi) ayırmak istemediler ama bence bu artık değişiyor.

Yazılım geliştirme alanında şimdi "Lean and Agile" (Yalın ve Çevik) denen bir eğilim var. Proje yönetimi dünyasında, ekiplerin daha hızlı ve sürdürülebilir sonuçlar sunmasına yardım eden bir yöntem anlayışı. Amerikalı ünlü yazar Eric Ries, "Yalın Start-up kitabında bu fikirlerin yazılım endüstrisine nasıl uyarlanabileceğini yazdı. Şimdi bu fikirler büyük şirketlerin farklı alanlarına yayılmaya başladı. Biz de hizmetlerimizde böyle bir güç ve yaklaşım uygulamaya ve müşterilerimizi uzun bir yolculuğa çıkarmaya çalışıyoruz. 50 yıl önce kurulan büyük bir şirketin böyle bir dönüşüme girmesi uzun süreli bir proje. Altı ayda veya bir iki yılda yapılamaz. Sürekli değişen ve gelişen bir dünyanın içine giriyorsunuz; bence hepimiz öğrenme sürecindeyiz. Önemli olan, bu yolculuğa çıkmaya cesaret etmek. Yerimizde sayıp "Bu işe girmek istemiyorum" deme lüksümüz yok. Dijital yerli şirketlerin ne kadar başarılı olduğunu ve faaliyet gösterdikleri endüstrinin doğasını nasıl değiştirdiğini hepimiz görüyoruz. Örneğin Amazon, toptancılık sektörünü değiştirdi. Olduğunuz yerde kalıp bu gerçeği göz ardı edenler çok ciddi sıkıntılara girdi ve sonuçlarına katlandı.

Verdiğiniz bir röportajda, gelecekte üniversitelerle olan ilişkimizin de değişeceğini, hayatımızın farklı dönemlerinde üniversiteye gitmeye devam edeceğimizi söylüyorsunuz. Bu büyük değişimin sebebi ne olacak?
Biliyorsunuz, geleneksel modelde 18-19 yaşlarınızda üniversiteye gidip dört sene sonra mezun oluyorsunuz ve orada öğrendiklerinizi paraya çevirmek için 40-50 yıl çalışıyorsunuz. Her şeyin çok hızlı değiştiği ve daha uzun yaşadığımız bir çağda, bu artık eskisi kadar yararlı bir yöntem değil. Örneğin, ben muhtemelen daha uzun bir süre çalışma hayatında kalacağım. Eski modelde 20'li yaşlarınızda çalışmaya başlıyorsunuz, 40 yıl çalışıyorsunuz ve emekli oluyorsunuz. Artık 70'lerimize kadar çalışabiliriz. Emeklilik yaşınız gelene ve size emeklilik maaşı bağlanana kadar 70 yaşına gelebilirsiniz. Durum böyle olursa yeteneklerinizi ve bilginizi tazelemeniz önem kazanacak.

Üniversitelerin bunu gerçekleştirmek için mühim bir rolünün olduğunu düşünüyoruz. Kariyerinizin başında dört yıl boyunca okumaktansa 18 yaşında bir yıl, 30 yaşında bir yıl, 40 yaşında bir yıl ve 60 yaşında bir yıl üniversiteye gittiğiniz bir model daha iyi olmaz mı? Üniversiteler de öğrencileriyle ömürlük bir ilişki geliştirebilir; onlar da bu modelde kendilerini yeniden yapılandırabilir. Mesela üniversitelerde şu an ömür boyu orada çalışacak profesörler var; çocuklara 18'inci yüzyıl Fransız edebiyatını öğretiyor. Ama artık bunlara talep az. Dolayısıyla üniversiteler bu profesörlere saplanıp kalmış; aslında sanal gerçeklik gelişimi öğretebilecek pek çok insana ihtiyaçları var. Bahsettiğim model sayesinde üniversiteler de kendilerini dönüştürebilir. İnsanlar da kendi yeteneklerini güncelleyerek istihdam piyasasında değerlerini yitirmemiş olur.

YARINLARIMIZIN EĞİTİMLE

AYDINLANDIĞI BİR YIL OLSUN

Bu yılbaşında TEV yılbaşı paketleriyle sevdiklerinizin yeni yılını kutlarken, farklı paket seçenekleriyle bir gencin aylık sanatsal faaliyet, kırtasiye, yemek ya da ulaşım ihtiyaçlarını karşılayarak öğrencilere burs desteğinde bulunabilirsiniz.

YEMEK BURS
DESTEK PAKETİ

KIRTASİYE/KİTAP
BURS DESTEK PAKETİ

SANATSAL FAALİYETLER
BURS DESTEK PAKETİ

ULAŞIM BURS
DESTEK PAKETİ

444 0 838

tev.org.tr

#kazandığıüniversiteyikaybetmesin

TEV
TÜRK EĞİTİM VAKFI
1967

Derviş Zaim'i, Doğu ve Batı geleneklerini ustaca bir arada kullandığı filmlerin yönetmeni olarak tanısak da o, aynı zamanda kalemi kuvvetli bir yazar. 1994 yılında "Ares Harikalar Diyarında" adlı kitabıyla Yunus Nadi Roman Ödülü'ne layık görülen Zaim, Yapı Kredi Yayınları'ndan çıkan son romanı "Rüyet"te insanın kendini gerçekleştirme serüvenini merkeze alıyor. Eserinin tarihsel ve kültürel kaynaklara, edebiyata, mimarîye, çağdaş sanata, mitlere ve sinemaya açık bir yapı olarak inşa edildiğini söyleyen Zaim'le Rüyet'i ve hayata bakışını konuştuk.

Rüyet'i kaleme alırken içinizde dönen temel soru neydi?
Bir tane temel sorudan bahsetmek yerine birkaç tane temel sorudan, motivasyondan veya "iç gıcıklayan" şeyden bahsetmem daha doğru olur. Romanın içinde bir keşif, kendini gerçekleştirme serüveni içeren bir yolculuğun olmasını istemiştim.

Rüyet'i "bir kadın hikâyesi" olarak da tanımlıyorsunuz. Böyle bir metni oluşturmak sizde bir değişime yol açtı mı? Bu metne başlamadan önceki Derviş Zaim, şu anki Derviş Zaim'le aynı mı?
Her üretim insanda bir şeyler bırakıyor. Siz farkında olsanız da olmasanız da bu böyle. Rüyet'i yazmak bende de izler bırakmış, bir değişim oluşturmuştur elbette. Gelgelelim, bunun çetelesini tutmak ne kertede

“ÖZGÜRLÜĞÜN İPUÇLARINI MİTLERDE BULMAK MÜMKÜN”

FİLMLERİNDE FARKLI FORMLARI BİR ARAYA GETİRMEYE GAYRET EDEN, SIRA DIŞI YÖNTEMLERİ DENEMEKTEN ÇEKİNMEYEN YÖNETMEN DERVİŞ ZAİM, GEÇTİĞİMİZ NİSAN AYINDA YAPI KREDİ YAYINLARI'NDAN ÇIKAN ROMANI "RÜYET"TE, İNSANIN KENDİSİNE DAİR TUTARLI VE BÜTÜNLÜKLÜ BİR METİN YARATMA ÇABASININ PEŞİNDEN GİDİYOR. RÜYET'E, SİNEMAYA BAKIŞINA, FİLMLERİNE VE BESLENDİĞİ KAYNAKLARA DAİR ZAİM'LE KONUŞTUK.

BİRAY ANIL BİRER HÜSEYİN SERDAR ÖNGEN

mümkündür, ondan emin değilim. Hayat, her daim oluş hâlinde... Bir şeyi bir duruma ve zamana hapsetmeye çalıştığınızda, “Bu proje bana şunları kattı, nokta” diyerek kestirip attığınızda aslında yaşanmaya devam eden, oluş hâlindeki bir şeyi eksik bırakmaya doğru eğilim gösterirsiniz. O yüzden böyle yanıtlar vermek beni korkutuyor. Evet, Rüyet'te kadın karakter var ama dikkatinizi bir noktaya çekmek istiyorum: Kadın karakter bir süre sonra başka bir karaktere dönüşüyor. Dolayısıyla Rüyet, baş karakterin bir kadın olarak başlasa da kadın olarak kaldığı bir roman değil. Cinsiyet, yaş, konum gibi özellikler romanda değişebiliyor; değişme temayülü gösteriyor diyeyim. Burada, bize verili sınırların değişebilme olasılığı üzerinden bir yolculuğun sorgulanması söz konusu. Kimlik adını verdiğimiz şey bu çağda nedir? Nereye oturur? Onu nasıl kurabilir ve nasıl daha özgürleştirici hâle getirebiliriz? Bu soruların merkezde olduğu bir çerçeveyle yola çıktığımı söyleyebilirim.

Rüyet, son filminiz Rüya'yla güçlü paralellikler içeriyor. İki metin nasıl birbirinin içine girdi ve ayrıldı?
İki metni hem birleştiren hem de ayıran çok şey var tabii. Öte yandan bu sorunun cevabını, okurlara bırakmak isterim. Her şeyi ben anlatmayayım. Şu ipucunu verebilirim ama: Rüyet, zamansal olarak Rüya filmi

başlamadan önceki olayları ele alıyor. Yani zamanda bir geriye gidiş var.

Romanın sonlarına yaklaşırken zamanlar ve hikâyeler –aynı Rüya'da olduğu gibi– birbirlerinin içine geçiyor. Bu döngüselliğin anlamı nedir sizin için?
Bütün mitlerin bu döngüsellikten bahsettiğini düşünüyorum. Her çağın insanı aslında belli bir hikâyeyi tekrar tekrar yaşar. Belki kendine göre ve değiştirerek yaşar ama hikâyenin özü aynıdır. Mitlerin bize söylediği şey budur. Özgürlük adını verdiğimiz şeyin peşinde olacaksak, ipuçlarını mitlerde bulmamız pekâla mümkün. Ben bu yüzden mitlerin bana bağışladığı o döngüselliğin peşine düşüyorum ve bunu önemsiyorum. Romanda da bunu yapmaya gayret ettim.

Kişisel yolculuğunuzdan yola çıkarak evrensel soruların ardına düşüyorsunuz...
Hayat dediğiniz şey uzun bir yolculuk, bir serüven... Benden önce gelenler bu yolculuğu kendilerine göre yürüdüler; ben de kendime göre yürümeye gayret ediyorum. Bu yolda başkalarının tecrübelerini kendi tecrübelerimle birleştirmeye gayret ediyorum. Öğrenmek diye bir şey var mıdır? Nasıl gerçekleşir? Bunlar büyük sorular. Mitler bize bunların ipuçlarını verebiliyor. Bazen kendime dair sorduğum bir sorunun yanıtını veya beni yanıta götürebilecek ipuçlarını bir mitin içinde bulabiliyorum. Bu mevzuda Joseph Campbell'ın yazdıkları benim için çok aydınlatıcı oldu. Kendisi büyük bir mitoloji uzmanıdır. Mircea Elidae'nin yazdıkları da üzerimde etkili olmuştur. Mit, menkıbe ve söylemler üzerine gitmeye gayret ediyorum. Öte yandan Rüyet, iki-üç senelik bir hazırlıktan sonra ortaya çıkmış bir roman sayılmamalı. Yaşım 50'yi geçti. Dolayısıyla 50 yıllık bir ömrün sonucu vardır orada.

Romanda Doğu ve Batı karşıtlığını bir araya getirebilecek bir fikir olarak "felsefe ile şiir arasında alışveriş kurulmasını" okuyoruz. Roman, muhtemel bir alışverişin temsili olabilir mi?
Bu yorumun altına imzamı atabilirim. Roman karakteri Sine'nin yolculuğu sonunda bulduğu köpeğin adı Şiir'dir. Yolculuğunun sonunda, iç savaş yüzünden yıkılan kütüphanede bulduğu kitap ve köpek hemen hemen benzer zamanlarda ortaya çıkar. Karakter şiiri ve felsefe kitabını benzer zamanlarda bulur. O andan sonra dönüşmeye başlar.

Edebiyat, sinemanın sunamadığı hangi olanakları sunuyor sizin için?
Bu, bağlama göre cevap verilmesi gereken bir soru bence. Bazı bağlamlar, bir soruya verdiğiniz genel geçer bir yanıtı geçersiz kılabilir neticede. Sinemanın ve edebiyatın gücü ya da güçsüzlüğünden bahsederken söylenecek sözler her yeri ve her şeyi kapsarsa muhtemelen yanlışa düşülür. "Sinemanın faydalı olduğu 7 alan" veya "edebiyatın faydalı olduğu 7 alan" şeklinde çetele tuttuğunuzda hata yaparsınız. Böyle olmamalı. Bağlama ve çerçeveye göre değişebilecek artılar ve eksilerin neler olacağı konusuna odaklanmak lazım. Mesela bazı anlar vardır, edebiyatın anlatmak için göbeğini yırttığı bir şeyi sinema bir planla gösterebilir. Bazen de sinemanın anlatmak için göbeğini çatlattığı, uğruna sekanslar kurmaya çalıştığı bir şeyi edebiyat iki cümleyle verebilir.

DERVİŞ ZAİM KİMDİR?

1994 yılında "Ares Harikalar Diyarında" adlı kitabıyla Yunus Nadi Roman Ödülü'nü kazanan Derviş Zaim, 1997 yılında ilk filmi Tabutta Rövaşata'yı çekti. Yurtiçi ve yurtdışında birçok ödül kazanan bu filmi, yine benzer biçimde, prestijli birçok ulusal ve uluslararası festivallerden başarıyla dönen Filler ve Çimen (2000), Çamur (2003), Cenneti Beklerken (2006), Nokta (2008), Gölgeler ve Suretler (2011) ve Devir (2012) adlı uzun metrajlı kurmaca filmleri ile Paralel Yolculuklar (2003-Ortak yönetmen: Panicos Chrysanthou) adlı belgeseli izledi. Çeşitli üniversitelerde sinema konusunda ders veren Zaim'in Yapı Kredi Yayınları'ndan çıkan yeni kitabı Rüyet ise büyük yankı uyandırdı.

Bir söyleşide yönetmen gözüyle "Mekânı koklarsanız, bazen o da size zamanı dikte eder" demişsiniz. Yazma sürecinde bu hisleriniz nasıl tetikleniyor?
Edebiyatta daha çok ritmin, örüntünün peşine düşersiniz. O dil metnin içinde kendini belli etmeye başlar. Sinemada ise başka ipuçları size yardımcı olabilir. Mekân bunlardan bir tanesi. Örneğin ben, hoşuma giden mekânı delilik derecesinde elde etmeye, onu koruyup kollamaya gayret ederim. Çoğu zaman da bundan finansal olarak zararlı çıkmışımdır. Sözgelimi, iki mekân birbirinden çok uzaktadır, oraya gitmek akıl kârı değildir ama yine de gitmişliğim vardır ve film kendi bütçeme göre çok pahalıya çıkmıştır. Böyle şeyler başıma çok geldi, geliyor ve gelmeye de devam edecek gibi görünüyor. Çünkü mekânın ilgili sahneyi, mizanseni, karakteri biçimlendirdiğine inanıyorum. Romandaki Mesnevi Binası'nın önemi de mesnevi formunu romanla bir araya getirme çabasından kaynaklanıyor. Acaba Batılı bir form olan romanla, mesnevi formunu aşılamaya kalkışsam nasıl bir şey ortaya çıkarırdım? Rüyet bu sorunun peşine düşen bir roman. Bina zaten bu edebi girişimin bir vesilesi. Rüya ve Rüyet dizgesi üzerinden başka sürprizler yapmaya devam edeceğim, onu da söyleyeyim. Sine karakteri, mimarî ve Sine'nin yapmaya çalıştığı şeyler üzerinden...

Ortaya koyduğunuz sanat yapıtlarında Doğu ve Batı geleneklerini bir araya getirmeye çalışmaktan hoşlanıyor; klasik Batı geleneğinin baskın olmasını eleştiriyorsunuz. Bir söyleşinizde Batı'ya dair sarf ettiğiniz "Ötekini isterler, ama ehlileştirilmiş ötekini isterler" sözünü açar mısınız?
Şunu demek istemiştim: Batı'nın sizi hangi koşullarda kabul edeceği bağlama göre değişir ama bu bağlamı da belirleyen faktörler vardır. Sizi ehlileştirmeye çalışırlar ama bu ehlileştirmenin dereceleri zamana ve zemine göre değişecektir. 1970'lerdeki, 90'lardaki veya ondan sonra ehlileştirme biçimleriyle şu an yaşadığımız ehlileştirme farklı ehlileştirmeler. Bunlar döneme, zamana ve mekâna göre yeniden tahlil edilmesi gereken süreçler oluyor.

Siz bunlara teslim olmak istemiyorsunuz...
Niye teslim olayım ki? Bu, yoksunluk anlamına gelir. Aslında senin içinde keşfedebileceğin zenginliklerin budanması anlamına gelir. Birileri sana diyor ki "Seni kabul ederim. Seni şöminenin başına alırım. Sana kahve de veririm. Ancak benim istediğim gibi hareket edersen bunları yaparım." Tamam, kahveyi severim, şömineyi de severim ama dışarda keşfedeceğim başka şeyler varsa önce onları keşfedeyim. Sonra şöminenin başına gideriz inşallah. Ya da başka şömine buluruz. Ya da biz kendimiz ateş yakarız. O daha iyi.

Günümüzün mimarî anlayışını da sorgulayan son filminiz Rüya'dan sonra mimarlardan nasıl tepkiler aldınız?
Uğur Tanyeli, Arredomento Mimarlık dergisi için benimle çok geniş bir röportaj yapmıştı. Onun dışında bir tepki almadım. Filmde konu edilen ve alışıldık camii mimarisinden farklı tasarlanmış Sancaklar Camii'nin inşa süreci biz çekim yaparken henüz bitmemişti. Dönüp baktığımda görüyorum ki inşaatı bitmemiş yerde çekim yapmak da deli işiymiş. İnşaat devam ederken mekâna çekim ekibinin girmesiyle sürreel bir deneyim yaşadık. Bu arada Sancaklar Camii'ni görmenizi öneririm; bir mimarî yapının tadını alabilmek için orada dolaşmak, orayı bizzat tecrübe etmek... Gidip görürseniz mutlu olursunuz. Yolum düşerse ben de gidiyorum. Çekimden sonra bir iki defa gittim. Katilin cinayet yerine dönmesi gibi.. (Gülüyor).

Biraz da geçmişe dönelim. Tabutta Rövaşata pek çok açıdan bir ilkti. Hem filme hem de o döneme dönüp baktığınızda neler hissediyorsunuz?
Film artık benden çıktı, dolayısıyla yapacağınız her yorum sizin sübjektif izleyici yorumunuzdur. Kendi durduğum yerden ben şunu diyebilirim: Tabutta Rövaşata çok büyük yokluk içinde yapılmış bir filmdi. Hep gönlümün bir yerinde olacak, çünkü dişimle tırnağımla yaptığım bir film. Bildiğin taşın suyunu sıkarak yaptım. Dolayısıyla bendeki manevi değeri hep farklı olacak. Mesela canım çok sıkıldığında Rumeli Hisarı'na, Tabutta Rövaşata'yı çektiğim mekâna giderim.

"HAYAT DEDİĞİNİZ ŞEY UZUN BİR YOLCULUK, SERÜVEN. BENDEN ÖNCE GELENLER BU YOLCULUĞU KENDİLERİNE GÖRE YÜRÜDÜLER; BEN DE KENDİME GÖRE YÜRÜMEYE GAYRET EDİYORUM. BU YOLDA BAŞKALARININ TECRÜBELERİNİ KENDİ TECRÜBELERİMLE BİRLEŞTİRMEYE GAYRET EDİYORUM. ÖĞRENME DİYE BİR ŞEY VAR MIDIR? NASIL GERÇEKLEŞİR? BUNLAR BÜYÜK SORULAR. MİTLER BİZE BUNLARIN İPUÇLARINI VEREBİLİYOR."

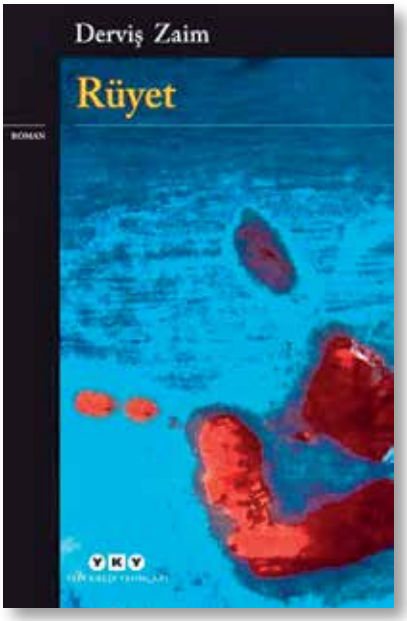

Bu yıl nisan ayında çıkan Rüyet, Derviş Zaim'in ikinci kitabı.

Peki, oradaki hikâyeye dönüp baktığınızda ne görüyorsunuz?
Karakter karşıtlığı üzerinden giden klasik bir yapı, tek bir eksen kurmamıştım. Filmin ana karakteri Mahsun'un aşmaya çalıştığı engelleri ve karşısına çıkan karşıt karakterleri, klasik Batı sinemasının gerektirdiği şekilde (baştan sona hazır ve nazır orada olan) bir tehlike hâline getirmemiştim. Bununla akıllılık ettiğimi düşünüyorum. Mahsun'un tek ve net bir düşmanı, baştan sona onun peşinde olan bir düşmanı yoktur. Düşman, engeller hep değişir. Yüzer-gezerlerdir. Dolayısıyla Mahsun'u saran tekinsizlik ve Mahsun'un tekinsizliği daha gri, daha flu hâle gelir. Bu grilik ve fluluk benim hoşuma gidiyor. Herkesin kendi meşrebince doldurabileceği bir grilik ve fluluk var orada.

Özellikle Derviş Zaim sineması üzerine çalışmış akademisyen Serpil Kırel filmle ilgili "Ortada bir mülksüzlük hikâyesi olsa da izleyiciler olarak biz, Mahsun'a acımıyoruz. Ona eşit mesafeden bakıyoruz" demişti.
Çünkü eyliyor, bir şeyler yapıyor. Sürekli oraya gidiyor, buraya gidiyor; onu yapıyor, bunu yapıyor. Eyleyen, hareket eden bir adama kolay kolay acıma duymazsınız. Saygı duyarsınız ona.

Çekimleri yeni biten son filminizden bahseder misiniz?
Filmle ilgili duyurular daha sonra yapılacak. Farklı projeler üzerinde çalışmayı, farklı ürünler çıkarmayı seviyorum. Kulvar değiştirmekten, makas değiştirmekten zevk alıyorum. Böyle makas değiştirmek sizi besliyor. Sadece standart bir üretim yordamıyla ilerlemekten ziyade başka üretim yordamlarını da denemenin getirdiği bir tazeliğe kavuştuğumu düşünüyorum.

TİYATRO DÜNYASI DUAYENİNİ KAYBETTİ

OYUNCU, YÖNETMEN, ÖĞRETMEN... YILDIZ KENTER, BÜTÜN BUNLARIN TOPLAMINDAN FAZLASIYDI. TÜRK TİYATROSUNUN BUGÜNE GELMESİNDE BÜYÜK ROLÜ OLAN USTA OYUNCU, 91 YAŞINDA HAYATA VEDA ETTİ. CUMHURİYET DEĞERLERİNİ TEMSİL EDEN, TİYATROYA VE ÇALIŞMAYA AŞKLA BAĞLI USTA OYUNCUYLA BİZDEN HABERLER DERGİSİ 2017 MART AYINDA BİR RÖPORTAJ GERÇEKLEŞTİRMİŞTİ. ONA BU RÖPORTAJDAKİ CÜMLELERİYLE VEDA ETMEK İSTEDİK.

BANA İLK ÖĞRETİLEN SAHİCİ OLMAKTI

Aklımda kalan en güzel şey annemle babamın arasındaki aşktı. Biz kardeşler de birbirimize aşkla bağlıydık. Ailemizi saran bu aşk, bana hayatı sevgiyle yaşamayı, yaşamı aşkla algılamayı ve yansıtabilmeyi öğretti. Kitaplarda, bir çiçeğin açışında, rüzgârın esmesinde, bir tepeden gökyüzüne bakarken, gün doğuşunda, yıldızları gördüğünde... Bunların hepsinde görebiliyorsan eğer aşk vardır. Aşk her şeyde olmalı.... Bana ilk öğretilen "sahici olmak"ı. Çocukluğumuzda, akşam yatma vaktinde, "Neyi iyi yaptın, neyi kötü yaptın", bunların düşünülmesi lazımdı. Sanıyorum ki bunun benim oyunculuğumda büyük etkisi oldu. Bu, insanın kendini yakalamasını, tanımasını, sorgulamasını sağlar. Tıpkı tiyatroda olduğu gibi. Önemli olan bu duyguları tanımak, yakalamak ve kontrol altına alabilmek. Bu zor iştir... Yaşamda ve sahnede bunu becerebilmek, iyi oyunculuğun temel taşını oluşturur. Kendimi tanıdığım zaman; hangi rolü alırsam alayım, eğer ipuçları varsa ve iyi yazılmışsa derinlere indiğimde o kişiyi mutlaka bulurum. Onun içinde ne varsa özdeşleşebilirim. Ben sahneye çıkmak, oynamak, alkışlanmak, kendimi göstermek istiyordum. Fark edilme isteğini çok yoğun hissediyordum. Bu zaafı güce dönüştürmeyi çok sevdim.

OYNAMAK YAŞAMAKTIR

12 yaşında kız çocuğundan 90 yaşında kadına kadar oynadım. Annem beni hep genç ve güzel görmek isterdi. Ben içimdeki ihtiyarı çok genç yaşlarda keşfetmiştim. 11 yaşında Ankara Halkevi'nde Köroğlu oyununda Ayvaz'ın anasını oynadım. O ihtiyar benim gençliğimi, çocukluğumu öldürmedi ama çok işime yaradı. Oyunculuğun da böyle bir garip yanı var. Oynadığım bütün karakterler benden bir parçayı çıkardı dışarı. Tiyatroyla yaşam iç içedir. Oynamak yaşamaktır. Sanatçıda "gençliği" bulursunuz. Dünü pırıl pırıl taşırlar, dünü bugün yaparlar ve geleceğe uzanırlar o gençlik sayesinde. Sanatçı, yaratan kişidir. Yaratış doğurganlığı içerir. Yeniden yeniden doğurmak, "gençlik" isteyen bir şey değil mi?

TİYATRO BANA YAŞAM COŞKUSU VERDİ

Tiyatro benden ne aldı? Yıllarımı... Helal olsun... Tiyatro bana ne verdi? İnsanlar, insanlar, insanlar... Sevinçler, acılar, umutlar, kavgalar, ama ille de barışlar, barışlar.... Yaşam coşkusu verdi bana. Başka ne isteyebilirim? Alice Harikalar Diyarında yaşıyorum ben. Her şeye hayretle bakıyorum, şaşkınlığım bir türlü geçmiyor. Her anı dolu dolu yaşıyorum, algılıyorum. Bir oyunda sahneye çıktığınızda, inanılmaz başka bir dünyaya gidiyorsunuz, onlar sayesinde yıldızlara yaklaştığınızı görüyorsunuz. Ben en çok doğaya ve sanata inanıyorum.

HEP DAHA DAHA İSTEDİM

Roller arasında hiç ayrım yapmadım. Hepsi bir yerde artık benim aşkım, vazgeçemediğim sevgililerim... "Daha daha" diye hep açgözlülük yaptım. O insanların cümbüşü, arenası hep belleğimde, gözümün önünde, anılarımda, kafamda, yüreğimde... Yapamadıklarım, her zaman yaptıklarımdan ağır bastı. Hayatım boyunca her zaman, "daha mükemmel olabilirdim" huzursuzluğunu hissettim. Oyunculukta farklı bir hâl vardır. Öyle ki içinizde şişelendirilmiş, sıkıştırılmış, patlamaya hazır duygu kalmıyor. O duyguyu yakalayıp hâkim olduğun zaman, onu bir daha günlük yaşamda yapmama gücün olacak, bu da seni daha medeni, üstün bir insan kılacak. Sanatçıların, direkt kontrolü ellerinde tutabildikleri sürece, üstün insanlar olduklarına dair çocukluğumdan beri hep bir inanç besledim.

"BANA İLK ÖĞRETİLEN 'SAHİCİ OLMAK'TI. ÇOCUKLUĞUMUZDA, AKŞAM YATMA VAKTİNDE, 'NEYİ İYİ YAPTIN, NEYİ KÖTÜ YAPTIN', BUNLARIN DÜŞÜNÜLMESİ LAZIMDI. SANIYORUM Kİ BUNUN BENİM OYUNCULUĞUMDA BÜYÜK ETKİSİ OLDU".

SANAT BİR UMUT

Sanatın bir umut olduğunu kabul ediyorum, benim için tek umut o. Şiirsiz, romansız, hikâyesiz, müziksiz, resimsiz, tiyatrosuz olunamaz gibi geliyor. Tiyatro, müthiş öğretici, besleyici, sevecen bir kültür ocağı. Tiyatronun, oyuncuların işlevi; insanı insana tanıtmak, hoşgördürmek, affettirmek, sevdirmektir. Tiyatro, benim hep insan kalmamı sağladı. İçimde sanki bin kişi var. Oynadığım her karakterde, tanıştığım her insanda kendimden bir parça görüyorum. "Amma uzun yaşadım" diyorum, durmadan başkalarını da kendimi de yaşayarak katladım hayatımı.

ÖZEL TİYATROLAR KADERİNE TERKEDİLMEMELİ

Bir özel tiyatro çok zor şartlarda yapılıyor Türkiye'de. Devletin genelde sanata, özelde tiyatroya bakışı yanlış. Dünyaya baktığınızda sanat eğitiminin ne kadar güçlü olduğunu, sanatçılara nasıl olanaklar yaratıldığını, devlet bütçesinden sanata nasıl önemli paylar ayrıldığını, mekânlar inşa edildiğini ve mevcutların korunduğunu hepimiz görüyoruz. Bizde ise devlet özellikle özel tiyatroları kendi kaderlerine terk etmese, bu tiyatroları doğru dürüst desteklemenin bir zorunluluk olduğunun farkına varsa ve aynı zamanda seyirci yetiştirmenin de bir kültür meselesi olduğunu kabul etse; bugün yaşanmakta olan sorunların çoğu yaşanmaz diye düşünüyorum. Farklı bir noktada oluruz.

ENSTRÜMANIM VÜCUDUM

Ben oyuncuyum. Vücudum, benim enstrümanım. Bu enstrümanı tanıyorum, bu enstrümanı çalıyorum. Kendimi bildim bileli jimnastik yapmak, yaşamımın bir parçası. Yüzüyorum, yürüyorum. Oyunculuk öyle bir matematik işi ki... Senin derinle, kemiğinle, duygularınla, gördüklerinle, algıladıklarınla ilgili bir iş. Ben okulda bunu öğrendim ve bunu öğretmeye çalıştım. Oyuncu kendi kendinin yönetmenidir. Bu egemenliğin ortak bir çalışma olduğu da hiç unutulmamalıdır. Nazım Hikmet'in şiirindeki gibi; 'tek başına ve hür ama bir orman gibi kardeşçesine'. Bu, harika bir tiyatro-oyunculuk dersidir.

DİYARBAKIR'DA BEKO BAYİSİ OLMAK, MAÇA 3-0 BAŞLAMAK DEMEK

ERGİN AİLESİ, YAKLAŞIK YARIM ASIRDIR KOÇ TOPLULUĞU'NUN BİR FERDİ OLARAK DİYARBAKIR'DA FAALİYETLERİNİ SÜRDÜRÜYOR. BEKO ÜRÜNLERİNİ SATMAKLA BAŞLAYAN YOLCULUK, BUGÜN BAYİLİK OLARAK İKİNCİ KUŞAK TARAFINDAN BAŞARIYLA DEVAM ETTİRİLİYOR. GÜNÜMÜZDE, İŞLERİ AİLEDEN DEVRALAN FERDİ OKTAY ERGİN, RAHMİ KOÇ'TAN RAHMETLİ MUSTAFA KOÇ'A KADAR AİLENİN PEK ÇOK ÜYESİYLE DE TANIŞMIŞ. ERGİN, "BABAM ZORDA KALIRSAM GİRER BİR BEKO BAYİSİNDEN YARDIM ALIRIM DİYE, KREDİ KARTI BİLE KULLANMIYOR" DİYOR.

Oktay Ergin iki kuşaktır Koç Topluluğu'nun çalışma arkadaşı olan bir ailenin ferdi.

Kaç yıldır Koç bayisisiniz?
1971 yılında Diyarbakır'da doğdum. Lisans ve yüksek lisans eğitimimi Diyarbakır Dicle Üniversitesi'nde tamamladım. İşletmemizin temelleri 1958 yılında babam Abdulbari Ergin tarafından atıldı. 1970 yılında ise yollarımız Beko ile kesişti. Kardeşlerimle birlikte ikinci kuşak olarak yarım asırdır büyük bir gururla Beko bayisi olarak ticari hayatımıza devam ediyoruz. Geriye dönüp baktığımda bugün ticaret hayatına ilk kez giriş yapıyor olsaydım yine tercihimi Beko bayiliğinden yana kullanır mıydım? Tereddütsüz yine yapardım.

Koç kültürü nedir, bu kavram size ne ifade ediyor?
Koç kültürü bizce dürüstlük, güven, kalite, güç demek. Bu öğelerin tümünü bünyesinde taşıyan yegâne topluluk Koç Topluluğu'dur.

Diyarbakır gibi gelişmiş bir ilde Beko bayisi olmanın artıları veya eksileri neler?
Bölgemizde Beko bayisi olmak demek maça 3-0 önde başlamak demek. Bunun çok sağlam temellere dayalı birçok sebebi var. Çünkü 1990'lı yıllarda birçok firma güvenlik nedeniyle bölgemize gelip ürünlerini satamazlardı. Ama Koç Topluluğu şirketleri bölgenin en ücra köşesine bile gidip ürün ve hizmetlerini tüketicilere ulaştırırlardı. Bu yaklaşım hem esnaf hem de bölge halkı tarafından takdirle karşılandı ve bu davranış kalıbı günümüzde bile bu unutulmadı. Bu nedenle bölgemizde faaliyet gösteren kardeş markalarımızla birlikte sektörümüzde yüzde 70 civarında bir pazar payına sahibiz. Türkiye ortalamasının çok üstünde olan bu oran, bölge halkının hem markamıza hem de Koç Topluluğu'na duyduğu güvenin bir yansıması.

Başınızdan geçen unutamadığınız bir anınız var mı?
Bir değil, bir çok anım var. 1990'lı yılların başında sektördeki başka markaların ürünlerini de mağazamızda satıyorduk. 1994 yılının 5 Nisan'ında ekonomik kriz patlak verdi. Faizlerin %5000'leri gördüğü, piyasaların allak bullak olduğu bir dönemdi. Bu süreçte birlikte çalıştığımız diğer firmalar, daha önce ön ödemeli olarak aldığımız ürünleri artık bu şekilde teslim edemeyeceklerini belirttiler. Bunun yanında ürünleri teslim etmek için bizden oldukça ciddi bir fiyat farkı talep ettiler. Bu dönemde Beko üst yönetimi Diyarbakır'daki bir toplantı düzenleyerek bölge bayileri ile bir araya geldiler. O dönemde Beko Genel Müdürü olan Aka Gündüz Özdemir, toplantıda bayilere hitap ederek, "Arkadaşlar büyük bir ekonomik krizin içinden geçiyoruz. Sektörümüzdeki diğer diğer firmaların bayilerinden fiyat farkı talep ettiklerini duyuyoruz. Bizden böyle bir talep kesinlikle gelmeyecektir. İçinizi ferah tutun. Bizden aldığınız bütün ürünler zamanında ve hiçbir fiyat farkı alınmaksızın teslim edilecektir" dedi. O toplantıda babam bana dönerek, "Oğlum bu günden itibaren mağazamıza Beko dışında bir toplu iğne bile girmeyecek" dedi. O gün bu gündür mağazamızda Beko dışında hiçbir ürünün satışını gerçekleştirmedik.

2003 yılında bölgemizde Bingöl depremi oldu. Deprem gece 3 civarında gerçekleşti. Aynı gecenin sabahı satış müdürümüz beni arayarak saat 11'de Diyarbakır'da olacağını, Avis'te araç kalmadığı için onu havalimanından almamı rica etti. Saat 12:30'da Bingöl'e vardık ve bayilerimizi ziyaret ettik. Bayilerimiz bizleri görünce çok duygulandılar, "Daha yakın akrabalarımız bile bize yetişemeden siz geldiniz. Siz gerçekten de ailemizden bile bize daha yakınsınız" dediler. Müdürümüz de bayilerimize moral vererek, "Ticari olarak hiçbir kaygınız olmasın. Şirketimiz size her türlü desteği verecektir" dedi.

2000'li yılların başında da merhum Mustafa Bey'in bir Diyarbakır ziyareti olmuştur. Bütün Koç bayilerinin katıldığı bir kokteyl gerçekleştirildi. Özel uçağıyla gelmişti. Babamı uçağının içine davet ederek uçağını gezdirdi. Bu arada havaalanı amirinin yeğeni istanbul uçağını kaçırmıştı. Başka uçak da yok. Üniversite öğrencisi, final sınavı var gitmesi gerekiyor. Mustafa Bey'e rica edildi. Mustafa Bey de babama dönerek "Ne demek dayı, uçak boş buyursun gelsin" dedi ve o öğrenciyi uçağıyla İstanbul'a götürdü. Allah rahmet eylesin Mustafa Bey'i erken kaybettik. Kendisiyle tanışma fırsatı bulduğum için kendimi şanslı hissediyorum.

Koç Holding Türkiye'nin önemli değerlerinden biri. Bayiler de bu yapılanmanın en önemli parçası. Bayi işleyişi içinde olmak size ne hissettiriyor?
Böyle büyük bir ailenin bir parçası olmak, arkamızda Koç Holding gibi büyük bir gücün olması bizlerin elini fazlasıyla rahatlatıyor. Büyük bir bayii ağı içinde çalışmak bizim için son derece önemli. Bununla ilgili bir anektod paylaşmak isterim. Kredi kartlarının yeni çıktığı bir dönemde bir banka şubesi müdürü elinde kredi kartıyla mağazamıza geldi. Babam, "Müdürüm, bu ne?" diye sordu.

Ergin, Beko'nun Diyarbakır'da yüzde 70 civarında bir pazar payına sahip olduğunu söylüyor.

Müdür Bey, "Bu kredi kartı başka şehirlere gittiğinde nakitin biterse para yerine geçer" dedi. Babam, "Müdürüm ben Beko bayiiyim, Türkiye'nin neresine gidersem gideyim bir sıkıntım olsa bile, paraya ihtiyacım olmaz. En yakındaki Beko bayisine gider, ihtiyacımı karşılarım" dedi. Babam hâlâ kredi kartı kullanmaz. Böyle güçlü ve birbirine bağlı bir bayii ağına sahip olduğumuzu bilir.

2019 yılı pek çok açıdan zor bir yıl oldu. Ekonomik daralmanın etkileri hissedildi. Yılı nasıl geçirdiniz, 2019'u nasıl bir performansla kapatmayı planlıyorsunuz?
2018-2019 yılı ekonomik açıdan zor yıllar oldu. Ancak bizler bu ekonomik krizlere alışığız. Şimdiye kadar çok kriz gördük ve hepsinden büyüyerek çıktık. Bu zor günleri de geride bırakacağız. 2019 yılını, 2018 yılının üstünde kapatmayı planlıyoruz. Bir bayi toplantısında Rahmi Bey'in bir konuşmasını hâlen aklımdadır. Rahmi Bey bayilere "En büyük patron kim?" diye sordu. Herkes farklı cevap verdi. Rahmi Bey konuşmasına devam etti, "En büyük patron müşteridir. Müşteri olmazsa ne siz ne de biz oluruz" dedi. Gerçekten de öyle. 20-30 yıldır aralıksız bizden alışveriş yapan sadık müşterilerimiz var. Artık bu müşterilerin artık çocukları bize geliyor. Yeni Koç bayisi olmayı düşünenlere tavsiyem hiç düşünmeden amasız hemen bayii olmalarını tavsiye ederim. Çünkü Koç bayisi olmak rekabette önde başlamaktır.

PERA: BİR MÜZENİN ÖTESİ...

İSTANBUL'UN KÜLTÜR-SANAT DÜNYASINA BÜYÜK KATKILAR SUNAN PERA MÜZESİ, 15. YILINA YAKLAŞIYOR. ÜÇ KALICI KOLEKSİYONA SAHİP OLAN MÜZE, BUGÜNE DEK BÜYÜK USTALARIN ESERLERİNİ SERGİLER YOLUYLA SANATSEVERLER İLE BULUŞTURDU. İSTANBUL BİENALİ'NİN ANA MEKÂNLARINDAN BİRİ OLAN PERA MÜZESİ, ATÖLYE ÇALIŞMALARIYLA, FİLM GÖSTERİMLERİYLE VE FARKLI ETKİNLİKLERLE BİR MÜZENİN ÇOK ÖTESİNDE, BİR KÜLTÜR-SANAT MERKEZİ OLARAK HİZMET VERMEYE DEVAM EDİYOR.

"Thomas Hope'un Türk Giysileri İçinde Portresi", "Oryantalist Resim Koleksiyonu"ndaki eserlerden.

Suna ve İnan Kıraç'ın topluma faydalı olma ideallerinin vücut bulduğu en önemli eserlerinden olan Pera Müzesi, 15'inci yılına yaklaşırken sadece bir müze değil, bir kültür-sanat platformu olarak İstanbul'un kültür hayatını zenginleştirmeye devam ediyor. Uluslararası sanat kurumlarını ve eserlerini çatısı altında buluşturan müze, her yaştan sanatsever için hem izleme hem de öğrenme mekânı olarak önemli bir kültür merkezi işlevi görüyor. Suna Kıraç, İnan Kıraç ve kızları İpek Kıraç'ın kurucusu olduğu, Suna ve İnan Kıraç Vakfı tarafından kurulan müze, Türkiye'nin en önemli özel müzeleri arasında yer alıyor. "Nitelikli ve geniş ölçekli kültür-sanat hizmeti verme amacıyla" kurulan Pera Müzesi, İstanbul Bienali'nin de ana mekânlarından biri olarak sanatseverleri ağırlıyor.

BİNA DA TARİHİ YAŞATIYOR

Beyoğlu Meşrutiyet Caddesi üzerinde bulunan Pera Müzesi içeriğiyle olduğu kadar binasıyla da bir kültürün izlerini yaşatıyor. Müze, Osmanlı döneminde Batılıların tercih ettiği Beyoğlu bölgesinde 19. yüzyılın başlarından itibaren açılan otellerden biri olan Bristol Oteli'nin restore edilmesiyle hayata geçirildi. Mimar Achille Manoussos'un tasarımı ve Ermeni Katolik Patrikhanesi'nin mülkü olan Bristol Oteli 1893'te tamamlandı. Mimar Sinan Genim tarafından çağdaş ve donanımlı bir müze olarak renove edilen bina, 2005'ten bu yana Pera Müzesi olarak hizmet veriyor.

USTALARI AĞIRLIYOR

Aralarında Tate Britain, Victoria ve Albert Müzesi, St. Petersburg Rus Devlet Müzesi, JP Morgan Chase Koleksiyonu, New York School of Visual Arts, Maeght Vakfı gibi dünyanın önde gelen müze, koleksiyon ve vakıflarıyla ortak sanat projeleri üreten Pera Müzesi, düzenlediği dönemli sergilerle Jean Dubuffet, Henri Cartier-Bresson, Rembrandt, Niko Pirosmani, Josef Koudelka Joan Miró, Akira Kurosawa, Marc Chagall, Pablo Picasso, Fernando

KAPLUMBAĞA TERBİYECİSİ "CANLANDI"

Çağdaş müzecilik akımlarını yakından takip eden Pera Müzesi, teknolojik olanaklarla sanatseverlere yeni deneyimler sunuyor. Müze, geçtiğimiz aylarda Osman Hamdi Bey imzası taşıyan ünlü Kaplumbağa Terbiyecisi tablosunu sanatseverlere farklı bir platformda buluşturdu. Muse VR tarafından gerçekleştirilen "Osman Hamdi Bey'in Dünyasına Yolculuk: Sanal Gerçeklik Deneyimi" başlıklı proje, eserin 1906 yılının ilk aylarında, Osman Hamdi Bey'in çalışma odasında deneyimlenmesine olanak tanıdı. Sanatseverleri Osman Hamdi Bey'in çalışma odasına taşıyan bu projeyle izleyiciler, sanatçının çalışma masasındaki kitaplardan resimlerine, gözlük ve fırçalardan fotoğraflara kadar birçok detayı yakından inceleme fırsatı bulurken, Kaplumbağa Terbiyecisi tablosunun da içine de girebildi.

"Anadolu Ağırlık ve Ölçüleri Koleksiyonu"ndan bir eser...

Botero, Frida Kahlo, Diego Rivera, Goya gibi dünyanın usta sanatçılarının yapıtlarını ülkemiz sanatseverleriyle buluşturdu. Açıldığından bugüne her yıl ulusal ve uluslararası eğitim ve sanat kurumlarıyla iş birliği yaparak genç sanatçıları destekleyen sergiler de düzenleyen Pera Müzesi tüm sergilerini kitaplar, sözel etkinlikler ve çocuk öğrenme programlarıyla da destekliyor.

ÜÇ EŞSİZ KOLEKSİYON

Suna ve İnan Kıraç Vakfı'na ait "Oryantalist Resim", "Anadolu Ağırlık ve Ölçüleri" ve "Kütahya Çini ve Seramikleri" koleksiyonlarını ve bu koleksiyonların temsil ettiği değerleri; sergiler, yayıncılık ürünleri, sözlü etkinlikler, öğrenme etkinlikleri ve bilimsel çalışmalar aracılığıyla kamuyla paylaşan müzede bu koleksiyonları her zaman görmek mümkün.

Konusunda Türkiye'nin en zengin koleksiyonlarından biri olan "Oryantalist Resim Koleksiyonu", 17. yüzyıldan 20. yüzyıl başlarına uzanan bir döneme ait yağlıboya, suluboya, desen, gravür gibi farklı tekniklerde üretilmiş eserleri barındırıyor. Osmanlı dünyasına odaklanmış olmasıyla dünyadaki benzerleri arasında da özel bir yere sahip olan koleksiyonu oluşturan eserler çoğunlukla Batılı sanatçıların elinden çıkmış olsa da bu dönemlerde Doğu-Batı eksenindeki kültürlerarası etkileşimi farklı bir açıdan yansıtan Osmanlı sanatçılarının bazı eserleri de koleksiyonu zenginleştiriyor.

AĞIRLIKLARLA ANADOLU TARİHİ

"Anadolu Ağırlık ve Ölçüleri Koleksiyonu", prehistorik çağlardan günümüze Anadolu coğrafyasında gündelik hayatın tanıklığını yapmış yaklaşık 10 bin esere ev sahipliği yapıyor. Tarih boyunca ticaretin kilit noktalarından biri olan Anadolu'da kullanılan ağırlıkların sergilendiği koleksiyonla tarihin ve sosyo-politik gelişmelerin izlerini sürmek mümkün. Suna ve İnan Kıraç'ın ilk kez 1980'lerde oluşturmaya başladıkları koleksiyon pre-historik dönem, klasik dönem, beylikler ve Osmanlı dönemi ile erken Cumhuriyet dönemi başta olmak üzere Anadolu'nun ev sahipliği yaptığı birçok uygarlığa ait materyal kültürüyle zengin bir seçki sunuyor. Sergi alanının ortasına yerleştirilmiş açık bir depoyu andıran bölümdeki eser seçkisi ise ziyaretçileri kronolojik olmayan alternatif bir yaklaşımla koleksiyonu ele almaya davet ediyor.

"Fotoğraf Koleksiyonu", İstanbul'un bugün çoğu şekil değiştirmiş ya da kaybolmuş eşsiz güzelliklerini gözler önüne seriyor.

300 YILLIK BİR ZAMANIN HİKÂYESİ

"Kütahya Çini ve Seramikleri Koleksiyonu", 18. yüzyıldan 20. yüzyıla uzanan bir zaman diliminde Kütahya'da gelişen çini ve seramik sanatının önemli örneklerini bir araya getiriyor. Osmanlı döneminde İznik'ten sonra en önemli seramik üretim merkezi olan Frig, Helenistik, Roma ve Bizans dönemlerinde de yoğun biçimde seramik üretimine sahne olan Kütahya'nın seramiklerini barındıran koleksiyon, bin civarında eseri kapsıyor. Bezeme ve form açısından geniş bir çeşitlilik sunan koleksiyon, sıra dışı ve nadir örnekleri de barındırıyor. Dönemsel farklılıkların yanı sıra atölye ve usta özelliklerinin de ön plana çıktığı

bu seramik ve çiniler, yaklaşık 300 yıllık bir zaman diliminin hikâyesini anlatıyor.

İSTANBUL'UN TARİHÎ FOTOĞRAFLARI

Suna ve İnan Kıraç Vakfı Fotoğraf Koleksiyonu, fotoğrafın yaygınlaşmaya başladığı 19. yüzyıl ortalarından erken 20. yüzyıla uzanan bir süreci kapsıyor. Caranza, Robertson, Pascal Sébah, Kargopoulo, Sébah & Joaillier, Abdullah Biraderler, Gülmez Biraderler, Ali Sami Aközer, Ali Enis Oza gibi fotoğraf sanatçılarının ve bazı amatör fotoğraf meraklılarının dönemin zorlu ve zahmetli teknikleriyle çektikleri yaklaşık 7 bin fotoğraf, İstanbul'un o yüzyıllardaki fiziksel ve sosyo-kültürel yapısı hakkında fikir verirken, şehrin bugün çoğu şekil değiştirmiş ya da kaybolmuş eşsiz güzelliklerini gözler önüne seriyor.

RENKLİ VE YARATICI ETKİNLİKLER

Pera Müzesi, sanat kültürünü yaygınlaştırmak amacıyla bir kültür merkezi olarak da hizmet veriyor. "Pera Öğrenme", çocuklar, gençler ve yetişkinleri sanatla buluşturmak, bir müze bilinci oluşturmak, sanatı ulaşılabilir kılmak ve izleyiciyle sergilenen eserler arasında iletişim kurmak amacıyla yapılan çalışmaları kapsıyor. Yorum ve yaratıcılığa dayanan bu etkinliklerde, eserler üzerinde değerlendirmeler yapılırken yaratıcılık da destekleniyor. Atölyede uygulamalı çalışmalarla pekiştirilen öğrenme programı, müzeyi sosyal hayatın bir parçası kılmayı da amaçlıyor. Bu amaç doğrultusunda oluşturulan "Pera Öğrenme" programları, koleksiyon sergilerinin yanı sıra süreli sergiler için de farklı yaş gruplarına ve engellilere hazırlanan birbirinden renkli ve yaratıcı etkinlikleriyle yıl boyunca sürdürülüyor.

"Kütahya Çini ve Seramikleri Koleksiyonu", önemli tarihî örnekleri bir araya getiriyor.

SERGİLERE PARALEL FİLMLER

Etkinliklerine Ekim 2008'de başlayan Pera Müzesi Film ve Video Bölümü, Pera Film, aylık dönemler hâlinde düzenlenen, sinema klasiklerinden deneysel film-video örneklerine, animasyon, belgesel ve kısa film türlerine kadar uzanan kapsamlı bir program. Pera Müzesi'nde açılan sergilere paralel programlar da sunan Pera Film, sinemanın önemini ve çeşitliliğini vurgulayan etkinlikleriyle Pera Müzesi ziyaretçilerine ve sinema meraklılarına farklı bir deneyim sunmayı amaçlıyor.

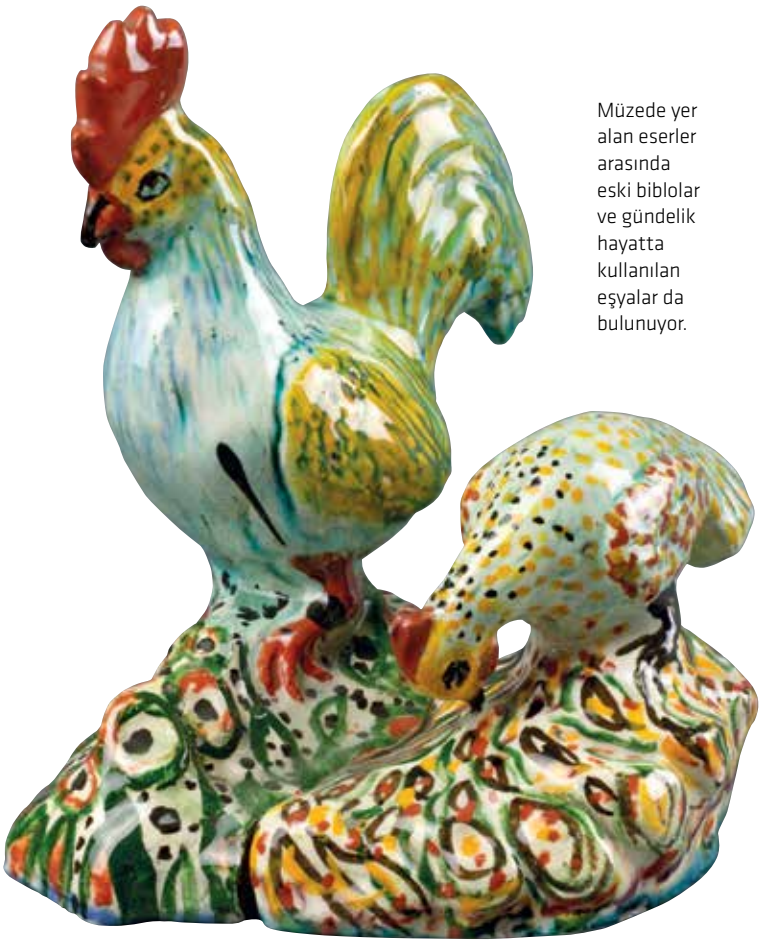

Müzede yer alan eserler arasında eski biblolar ve gündelik hayatta kullanılan eşyalar da bulunuyor.

ZENGİN BİR SANAT KÜTÜPHANESİ

Vakıf tarafından hayata geçirilen bir başka önemli kültür kurumu İstanbul Araştırmaları Enstitüsü de Pera Müzesi Sanat Kütüphanesi'ne ev sahipliği yapıyor. Kitapların yanı sıra yerli ve yabancı süreli yayınları da içeren kütüphanede; sanatçı biyografileri, sanat akımları, koleksiyonlar, sözlükler ve ansiklopedilerden oluşan zengin referans kaynaklarına ve elektronik kaynaklara erişim de mümkün. Bridgeman Art Library tarafından, sanat, mimarî, kültür ve tarih alanlarında bir eğitim kaynağı sunmak amacıyla geliştirilen Bridgeman Education Veri Tabanı, 8 binden fazla uluslararası konumdan, müzeler, sanatçılar, özel koleksiyonlar, fotografçılara ait eserlere ve 390 binden fazla görsele yasal erişim sağlayan önemli bir elektronik kaynak. Kitaplığa kısa zaman önce katılan The Metropolitan Museum of Art'ın yeni kitap ve sergi kataloglarıyla da Pera Müzesi Sanat Kütüphanesi koleksiyonu gelişmeye devam ediyor.

YENİ YILIN EN RENKLİ ŞEHİRLERİ

IŞILTILI SOKAK SÜSLEMELERİ, CIVIL CIVIL VİTRİNLER, YÜZLERİNDE KOCAMAN GÜLÜMSEMELERLE DOLAŞAN İNSANLAR... YILBAŞINDA BU MANZARALARIN HEPSİNİ BİR ARAYA TOPLAYAN KENTLER, YENİ YIL UMUTLARINI PEKİŞTİRİYOR.

Büyük geri sayıma az kaldı... Tüm dünyadaki insanların sıkıntılarını bir kenara bırakıp coşkuyla eğlendiği, umutların canlandığı, geleceğe dair sözlerin verildiği gece, yılbaşı... Evde küçük bir kutlamayla yaşandığında da güzel, eğlence mekânlarında geçirildiğinde de... Tabii on binlerce kişinin bir araya toplanıp hep birlikte geri sayıma geçtiği, süslemelerle ışıl ışıl parıldayan meydanlarda havai fişek gösterileri arasında yeni yıla girmek de unutulmaz bir anı. Paris, Berlin, Prag ve diğerleri... Özel süslemelerle, sokak gösterileriyle yılbaşında tam bir karnaval havasının yaşandığı şehirleri sizin için derledik.

IŞIL IŞIL PARILDAYAN NEW YORK

Yeni yıl coşkusunun en iyi yaşandığı yerlerden biri New York... Süslenmiş sokaklar, vitrinler, ışıklandırılmış caddeler... İsterseniz eğlence mekânlarındaki şatafatlı partiler, isterseniz sokak eğlenceleri... Şehirde yürüyerek gece yapılacak kutlamaları bekleyerek vitrinlere bakmak bile eğlenceli New York'ta. Ama yapılacak en iyi şeylerden biri Rockefeller Meydanı'na gitmek. Meydanda 1933 yılından beri dünyanın en büyük yılbaşı ağacı kuruluyor. On binlerce ampulle ve kristalle süslenen ağacın yer aldığı meydanda ABD'nin en büyük kapalı tiyatrosu Radio City Music Hall de bulunuyor. Ünlü Central Park da yılbaşı kutlamaları programına dâhil edilmesi gereken noktalardan biri. Parkta faytonla gezerken ve burada bulunan ünlü restoranlarda yemek yerken yine etrafta rengârenk görüntülerle karşılaşıyorsunuz.

New York'ta asıl büyük yılbaşı eğlencesi ise Times Meydanı'nda yaşanıyor. 1907 yılından beri tüm New Yorklular dev yılbaşı topu düşerken 10'dan geriye sayıyor. Bu geleneğe "Ball Drop" deniyor. 5 ton ağırlığındaki kristal topun içinde yılın son aylarında meydanı ziyaret edenlerden toplanan dilekler bulunuyor. Geri sayımla beraber top aşağı düşmeye, düşerken de geride bırakılan senenin ışıklandırmaları sönmeye, yeni yılınki yanmaya başlıyor. Bu gösteriden sonra da insanlar eğlenmeye ünlü sanatçıların verdiği konserler, konfeti ve havai fişek gösterileri ile gün doğumuna kadar devam ediyor.

LONDRA'DA GÖRSEL ŞÖLEN

Yılbaşı eğlencesini doyasıya yaşamak için seçilebilecek en güzel kentlerden biri hiç şüphesiz Londra. Hyde Park'ın tam ortasına kurulan Winter Wonderland masallardan çıkmış bir lunapark gibi. Parktaki dönme dolap, Noel pazarı ve yemek tezgâhlarıyla burada adeta bir yılbaşı karnavalı yaşatıyor. Buz pateni ve gösteriler de yine eğlenceli aktivitelerden bazıları. Natural History Museum ve Somerset House'un önüne kurulan buz pistleri de yılbaşı eğlencelerinin bir parçası. Tamamen ışıklandırılmış şehri tepeden görmek de seçenekler arasında. Avrupa'nın en yüksek binalarından biri olan The Shard'da panoramik bir yılbaşı manzarasına şahit olabilirsiniz.

Covent Garden ve Oxford Street de süslenmiş vitrinleriyle ve sokak süsleriyle gözlere ve gönüllere şenlik sunuyor. Yılbaşı gecesi ise görsel şölen şeklinde geçiyor. Thames Nehri kıyısındaki Big Ben (yeni adıyla Elizabeth Tower) ve London Eye'dan yapılan havai fişek gösterilerini

Eyfel Meydanı, yılbaşının en gösterişli süslerini görebileceğiniz yerlerden biri.

yaklaşık 250 bin kişi izliyor. Yılbaşı coşkusu o gece hemen bitmiyor Londra'da. Yeni yılın ilk gününde Piccadilly'den Parlamento Meydanı'na kadar devam eden bir yeni yıl yürüyüşü düzenleniyor. Her yıl farklı ülkelerden dansçılar, müzisyenler, performans sanatçıları ve akrobatların katıldığı geçit töreni 15:30'a kadar sürüyor.

PARİS'TE BİR AY SÜREN HAZIRLIK

Romantizm denince ilk akla gelen şehirlerden biri olan Paris, yılbaşını da en renkli geçirenlerden elbette. Paris'te yılbaşı hazırlıkları neredeyse bir ay önceden başlıyor. Tüm şehirdeki yeni yıl süslemeleri ve ışıklandırmaların zirvesi Eyfel Meydanı ve Champs-Elysee Bulvarı'nda gerçekleşiyor.

Yılbaşında özel olarak ışıklandırılan Eyfel Kulesi'ne gün batımında çıkmak, hava kararınca da buradan ışıklandırılmış şehri seyretmek turistlerin yılbaşı keyfinin bir parçası. Seine Nehri kıyısı romantik yürüyüşler için yılbaşında daha renkli. Eyfel Meydanı ise yılbaşı gecesi bir şenlik alanına dönüşüyor. Binlerce kişinin izlediği havai fişek gösterilerinin ardından kutlamalar Champs-Elysee'de devam ediyor. Birçok bar ve restoranın yanı sıra sokaklarda da yeni yılı kutlamak mümkün. Paris'teki Disneyland de yılbaşına özel olarak süsleniyor ve buradaki masal dünyası atmosferi iki kat güzel hâle getiriyor.

ROMANTİK AVRUPA KASABALARI

Popüler gezi rotalarından olmayan ama yılbaşında tam da kartpostallardaki gibi gözüken yerler de var. Romantik ve büyülü atmosferiyle Fransa'nın Colmar kasabası bunlardan biri. Aralık ayında her bir sokak ışıklandırılıp süslenerek bir peri masalı dekoru yaratılıyor. Noel pazarları, sıcak içecek kokularıyla yılbaşında en renkli olan yerlerden biri.

Bir diğer romantik yılbaşı durağı ise Belçika'nın Brugge kasabası. İyi korunmuş Ortaçağ mimarisiyle ünlü olan kasaba yılbaşında daha da gezip görülesi hâle geliyor. Eski taş evleri, lezzetli yemek kokuları, kanalları ve tabii ki çikolatalarıyla romantik yılbaşlarının neredeyse başkenti burası. Sokaklar ışıldarken Noel pazarlarında gezmek, sokak aralarında waffle kokularıyla mest olup kaybolmak yapılacaklardan bazıları.

PARİS'TE EYFEL MEYDANI YILBAŞI GECESİ BİR ŞENLİK ALANINA DÖNÜŞÜYOR. BURADAKİ HAVAİ FİŞEK GÖSTERİLERİ, ROMANTİZMİ GÜÇLENDİRİYOR.

YILBAŞINDA YAZI YAŞAMAK

Yılbaşı deyince akla ilk kar manzaraları ve şömineler gelse de kışın ortasında sıcak bir yerlerde olmak pek çok kişi için cezbedici. Güney yarıküredeki bazı kentler de görkemli yılbaşı kutlamalarıyla akıl çeliyor. Bunlardan belki de en çok öne çıkanı Rio De Janeiro. Rio Karnavalı'ndan sonraki en büyük etkinlik olan yılbaşı kutlamalarını her yıl 2 milyona yakın kişi izliyor. Copacabana Plajı'nda bütün gün süren eğlenceler gece havai fişek gösterileriyle doruğa varıyor.

Cape Town da son yıllarda yılbaşı turlarında tercih edilen şehirlerden. Yeme-içme kültürüyle öne çıkan, Afrika'nın en güney noktasında bulunan bu şehir ve çevresinde yeni yıl kapsamında pek çok festival düzenleniyor. Masa Dağı'na çıkıp şehre tepeden bakmak, Boulders Bay'de penguenlerle yüzmek yeni bir yılı kutlamak için yapılanlardan sadece birkaçı.

Yılbaşında yaz mevsimini yaşayan ve en güzel kutlamaların yapıldığı yerlerden bir diğeri de Sydney. Yeni yılı ilk karşılayan ülkelerden biri olan Avustralya'da görkemli havai fişek gösterileriyle öne çıkan Sydney'de plajlar kutlamalarla şenleniyor. Sydney Köprüsü ile Sydney Opera Binası'nın çevresinde patlayan havai fişeklerin yanı sıra teknelerin gösterisi de görsel şölenin bir parçası. Özel olarak ışıklandırılmış onlarca gemi ve onları izleyen binlerce özel tekne izleyenler için tam bir şenlik sunuyor. Sydney'de de partiler tabii ki sabaha kadar sürüyor.

BERLİN'DE AÇIK HAVA PARTİSİ

Berlin'de yeni yıl hazırlıkları kasım ayından itibaren başlıyor. Kasım ortasında şehrin farklı yerlerine kurulan 60'a yakın pazar, yılbaşı hazırlıklarının da başlangıcı. Bu ışıl ışıl ve her ürünün bulunabildiği pazarlar, Berlin'de yılbaşının en cazip yönlerinden biri. Pazar deyip geçmemek lazım çünkü buz pistlerinden midilli çiftliğine, dans ve ışık gösterilerine kadar pek çok eğlenceli aktiviteyle buralarda buluşmak mümkün. Avrupa'nın en büyük açık hava partisi de yine Berlin'de yapılıyor. Brandenburg Kapısı ve Zafer Sütunu arasında iki kilometre boyunca uzanan cadde, canlı müzik ve DJ performansları, ışık gösterileriyle şölen alanına dönüşüyor. Saat gece yarısını vurduğundaysa herkes büyüleyici havai fişek gösterileriyle yeni yılı kutluyor.

İstanbul da yılbaşında eğlenceyle dolan kentlerden. Boğaz, yeni yılda havai fişeklerle görsel bir şölene ev sahipliği yapıyor.

RUSYA'DA GÖRKEMLİ KUTLAMALAR

Rusya'nın iki görkemli şehri Moskova ve St. Petersburg da yılbaşında görülesi yerlerden. Bir buz pistinin de bulunduğu Kızıl Meydan dünyada yılbaşı kutlamalarının en gösterişli yapıldığı alanlardan biri. Ülkenin farklı yerlerinden gelen binlerce kişi yeni yıla bu meydanda giriyor. Işıklar ve havai fişek gösterileri bu etkinliklerin vazgeçilmezlerinden. Moskova'da kutlamalar o gece bitmiyor. 1 Ocak'ta Gorky Parkı en az yılbaşı kadar renkli ve eğlenceli oluyor. Kışın devasa bir buz pistine dönüşen parkta yılbaşı ertesinde kaymak Ruslar için bir gelenek. Dinlenirken sıcak çikolata içmek ve Rus krebi yemek geleneğin bir parçası.

Kış aylarında "beyaz geceler"in yaşandığı masalsı St. Petersburg da yılbaşında daha bir güzelleşiyor. Sanatsal mimarisiyle akıllara yer eden şehrin kalbi, yılbaşında Hermitaj Meydanı'nda atıyor. Alışveriş kalabalığı, sokak satıcılarıyla tam bir şenlik havası esiyor sokaklarda. Havai fişekler altında buz pateni yapanlar da büyük ilgi çekiyor.

MÜZİKLE DOLUP TAŞAN ROMA

Roma da yılbaşında ışık ve eğlenceyle dolan ünlü şehirlerden bir tanesi. Piazza Venezia'da dev bir yılbaşı ağacı süsleniyor. Yılbaşı döneminde gerçekleşen Noel konserler ise kutlamalara kutsal ve destansı bir hava katıyor. Vatikan'da kurulan yılbaşı ağacı da görülmeye değer.

Roma'da da yılbaşının en eğlenceli etkinliklerinden biri buz pateni. Castel Sant'Angelo önüne kurulan buz pistinde paten yapmak, arkada çalan canlı müziği dinlemek de mümkün. Sadece yılbaşında yapılan tatlılar da Roma'daki kutlamaların bir parçası olarak damaklarda iz bırakıyor.

PRAG'DA BÜYÜLEYİCİ ATMOSFER

Her daim masalsı bir görüntü çizen Prag, yılbaşında güzellik açısından zirveye çıkıyor. Tarihî dokusuyla herkesi büyüleyen şehir, süslemeler ve ışıklandırmayla gözlere şenlik yaşatıyor. Binalar yılbaşından günler önce süslenmeye başlanıyor ve şehir kutlamalar için hazır hâle getiriliyor.

Son yıllarda Praglılar, ellerinde içecek ve atıştırmalıklarıyla toplu hâlde yürüyüş yapıyorlar. Bu yürüyüş Charles Köprüsü üzerinde patlayan havai fişeklerin altında gerçekleşiyor. Hem sokak partileri hem de Prag'ın en iyi mekânlarındaki eğlence, sabahın ilk ışıklarına kadar sürüyor. Eski Şehir Meydanı'nda kurulan kocaman yılbaşı ağacı ve çevresindeki Noel pazarları, yine yılbaşı kutlamalarını renklendiren unsurlar. Sıcak içecekler içip sokaklarda dolaşmak, Petrin Tepesi'nden şehre bakmak da yeni bir yılı selamlamanın en keyifli yollarından.

→ 1 Mart 2020'ye kadar

"Bir Yol Öyküsü: Fotoğrafın Ardında 180 Yıl" sergisi
Pera Müzesi'nde gerçekleşecek sergi, 1839'da fotoğrafın bulunması ve ilk fotoğraf gezisinin gerçekleşmesinin 180. yılında aynı rotayı günümüz teknikleriyle yeniden keşfeden fotoğraf sanatçılarının yorum ve bakış açılarını bir araya getiriyor.

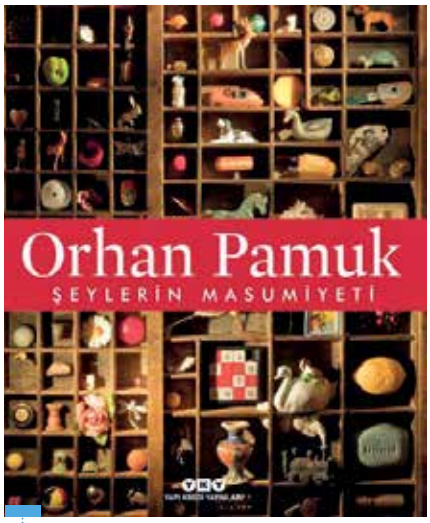

→ Kitap:

"Şeylerin Masumiyeti"
Özenle seçilmiş resim ve fotoğraflarla dolu kitapta, Orhan Pamuk, Masumiyet Müzesi'ndeki eşyalar üzerinden İstanbul'u ve kendi hayatını anlatmaya devam ediyor.

→ 12 Ocak 2020'ye kadar

"Bir Şehir Kurmak: Ankara 1923-1933" sergisi
Koç Üniversitesi Vehbi Koç Ankara Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (VEKAM) tarafından düzenlenen sergi, 20. yüzyılın ilk çeyreğinde, savaş yorgunu bir ülkede "yeni" bir "şehrin" nasıl kurulduğunu, Cumhuriyetin 10. yılına kadar ortaya konan irade ve olgularla birlikte ele alıyor.

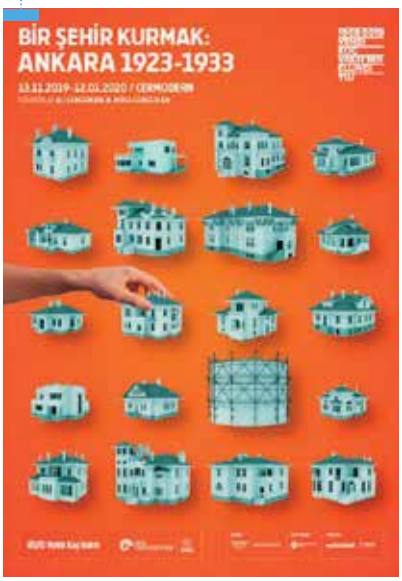

→ 28 Mayıs 2020'ye kadar

"Bir Zamanlar Toroslar'da: Sagalassos" sergisi
Yapı Kredi Kültür Sanat'ın Beyoğlu'nda bulunan binasının üç katına yayılan sergi, Torosların güney yamacında kurulu Sagalassos antik kentini ve Pisidia Bölgesi'nin tarihini ziyaretçileriyle buluşturuyor.

→ 19 Nisan 2020'ye kadar

"Zaman Yolcusu Vapurlar" sergisi
Osmanlı'dan Cumhuriyet yıllarına uzanan dönemin buharlı, yük, yolcu vapurlarının aslına uygun olarak resmedilip; Erdem Cever tarafından bir araya getirildiği "Zaman Yolcusu Vapurlar" sergisi Rahmi M. Koç Müzesi'nde.

Teşekkürler KoçAilemli!

KoçAilem Mobil'i tam **65 bin Koçlu** indirdi.
Hayatın her alanında **KoçAilem ayrıcalıklarını** kullanmayı unutma.

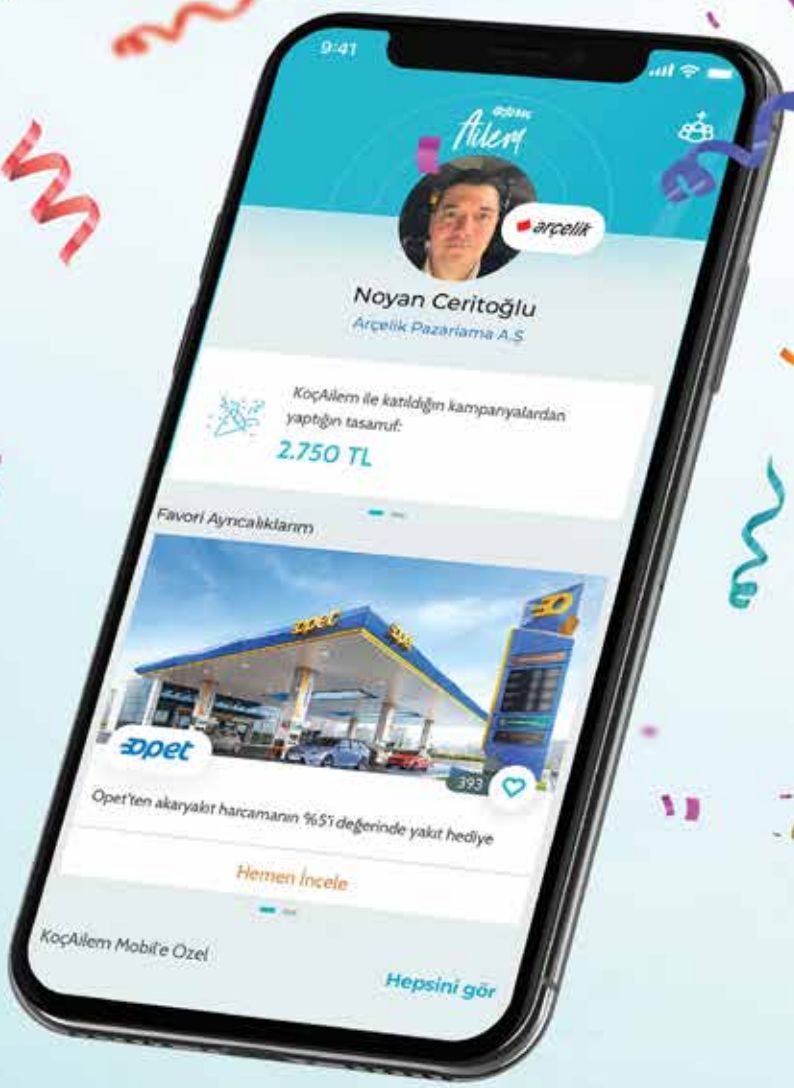

KoçAilem Mobil

Hemen indirin App Store

Hemen indirin Google Play

içinde Koç var.

Koç Ailem

AKILLI ALIŞVERİŞ ARKADAŞIN: WORLD MOBİL

World Mobil ile kampanyaları takip et,
kazandığın puanları ve indirimleri gör,
kartlarını dilediğin gibi yönet,
alışverişte sınırları kaldır!

HEMEN İNDİR!

YapıKredi
WORLD